

**MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, RIBARSTVA
I RURALNOG RAZVOJA**

NACRT

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O SJEMENU, SADNOM MATERIJALU
I PRIZNAVANJU SORTI POLJOPRIVREDNOG BILJA
S KONAČNIM NACRTOM ZAKONA**

Zagreb, veljača 2008.

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SJEMENU, SADNOM MATERIJALU I PRIZNAVANJU SORTI POLJOPRIVREDNOG BILJA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja sadržana je u odredbama članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE MORAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

1. Ocjena stanja

Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja proizlazi iz potrebe uređenja područja proizvodnje i stavljanja na tržište poljoprivrednog sjemena (krmnog bilja, žitarica, repa, povrća, krumpira i uljarica i predivog bilja), poljoprivrednog sadnog materijala (voćni sadni materijal, sadni materijal vinove loze, presadnice povrća te sjeme i sadni materijal ukrasnog bilja), kao i iz potrebe uređivanja sustava priznavanja sorti poljoprivrednog bilja na način koji će omogućiti nesmetano stvaranje novih domaćih i uvođenje u proizvodnju novostvorenih sorti zemalja članica Zajednice, a da se pri tome osigura očuvanje oplemenjivačkih prava u cijelom lancu od proizvodnje sjemena do njegove prodaje.

Sveukupno gledano odredbama ovoga Zakona krajnji cilj je uređivanje sustava za osiguranje nesmetanog snabdijevanja tržišta poljoprivrednim reprodukcijским materijalom za proizvodnju hrane.

Od osamostaljenja Republike Hrvatske prvi zakon koji uređuje ovo područje donio je Hrvatski Sabor krajem 1997. godine i to kao Zakon o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja. Prije donošenja tog Zakona ovo područje je bilo uređeno zakonom koji je bio preuzet iz bivše države. U vrijeme donošenja bio je to prije svega pokušaj uređivanja naše regulative u sjemenarstvu i rasadničarstvu bez izravnog povezivanja sa odredbama i regulativom EU. Slijedom toga Zakon o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja iz 1997. godine morao je biti postupno mijenjan kako bi se izvršilo potrebno usklađenje sa direktivama EU.

Tako je 2005. godine donijet novi Zakon o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja. Njime je izvršeno temeljno usklađenje hrvatskog zakonodavstva sa europskim posebno sa dijelom temeljnih 11 direktiva koje uređuju ovo područje, a to su:

- Direktiva Vijeća 66/401/EEZ o stavljanju na tržište sjemena krmnog bilja;
- Direktiva Vijeća 66/402/EEZ o stavljanju na tržište sjemena žitarica;
- Direktiva Vijeća 68/193/EEZ o stavljanju na tržište materijala za vegetativno umnažanje loze;
- Direktiva Vijeća 92/33/EEZ o stavljanju na tržište sadnog materijala povrća;
- Direktiva Vijeća 92/34/EEZ o stavljanju na tržište reprodukcijskog materijala i sadnica, namijenjenih za proizvodnju voća;
- Direktiva Vijeća 98/56/EZ o stavljanju na tržište poljoprivrednog reprodukcijskog materijala ukrasnog bilja;
- Direktiva Vijeća 2002/53/EZ o zajedničkom katalogu sorti;
- Direktiva Vijeća 2002/54/EZ o stavljanju na tržište sjemena repa;
- Direktiva Vijeća 2002/55/EZ o stavljanju na tržište sjemena povrća;

- Direktiva Vijeća 2002/56/EZ o stavljanju na tržište sjemenskog krumpira;
- Direktiva Vijeća 2002/57/EZ o stavljanju na tržište sjemena uljarica i predivog bilja.

Od 01. siječnja 2008. ovaj Zakon je u primjeni te je za njegovu provedbu do sada izrađeno i objavljeno 11 podzakonskih akata.

U pripremi podzakonskih akata pored gore navedenih temeljnih 11 direktiva u podzakonske akte su ugrađene i odredbe 23 ostala provedbena akta (direktiva ili odluka) koji reguliraju ovo područje, a to su:

- Odluka Komisije 81/675/EEZ od 28. srpnja 1981. o utvrđivanju da posebni načini plombiranja nisu "ponovno upotrebljivi" u skladu sa Direktivama Vijeća 66/400/EEZ, 66/401/EEZ, 66/402/EEZ, 69/208/EEZ i 70/458/EEZ;
- Odluka Vijeća 2003/17/EZ od 16. prosinca 2002. o jednakovrijednosti stručnog nadzora provedenog u trećim zemljama na sjemenskim usjevima i ravnopravnosti sjemena proizvedenog u trećim zemljama dopunjeno: Odlukom Vijeća 2003/403/EZ , Odlukom Vijeća 2005/834//EZ od 08. studenoga 2005. i Uredbom Vijeća (EZ) 1791/2006 od 20. studenoga 2006.;
- Odluka Vijeća 2005/834/EZ od 08. studenoga 2005. o ravnopravnosti nadzora nad održavanjem sorti proveden u pojedinim trećim zemljama i dopunjuje Odluku 2003/17/EZ dopunjeno: Uredbom Vijeća (EZ) 1791/2006 od 20. studenoga 2006.;
- Direktiva Komisije 75/502//EEZ od 25. srpnja 1975. o ograničavanju stavljanja na tržište vlasnjače livadne (*Poa pratensis* L.) na sjeme koje je službeno certificirano "osnovno sjeme" ili "certificirano sjeme";
- Direktiva Komisije 86/109/EEZ od 27. veljače 1986. o ograničavanju stavljanja na tržište određenih vrsta krmnog bilja i uljarica i predivog bilja na sjeme koje je službeno certificirano kao "osnovno sjeme" ili "certificirano sjeme" dopunjeno: Direktivom Komisije 89/424/EEZ od 30. lipnja 1989.i Direktivom Komisije 91/376/EEZ od 25. lipnja 1991.;
- Odluka Komisije 2004/371/EZ od 20. travnja 2004. o uvjetima za stavljanje na tržište mješavina sjemena koje je namijenjeno za upotrebu kao krmno bilje;
- Odluka Komisije 80/755/EEZ od 17. srpnja 1980. o ovlaštenju neizbrisivog ispisa propisanih informacija na pakiranju sjemena žitarica dopunjeno: Odlukom Komisije 81/109/EEZ od 10. veljače 1981. Direktiva Komisije 2004/29/EZ od 04. ožujka 2004. o utvrđivanju karakteristika i minimalnih uvjeta za provjeru sorti vinove loze;
- Direktiva Komisije 93/61/EEZ od 02. srpnja 1993. o određivanju liste koja označuje uvjete kojima mora udovoljavati poljoprivredni sadni materijal povrća, osim sjemena, sukladno Direktivi Vijeća 92/33/EEZ;
- Direktiva Komisije 93/62/EEZ od 05. srpnja 1993. o određivanju provedbenih mjera koje se odnose na nadzor i praćenje dobavljača i ustanova sukladno Direktivi Vijeća 92/33/EEZ o stavljanju na tržište poljoprivrednog sadnog materijala povrća, osim sjemena;
- Direktiva Komisije 93/48/EEZ od 23. lipnja 1993. o određivanju liste koja označuje uvjete kojima mora udovoljavati reprodukcijski sadni materijal i sadnice namijenjeni za proizvodnju voća, sukladno Direktivi Vijeća 92/34/EEZ;
- Direktiva Komisije 93/64/EEZ od 05. srpnja 1993. o određivanju provedbenih mjera koje se odnose na nadzor i praćenje dobavljača i ustanova sukladno

Direktivi Vijeća 92/34/EEZ o stavljanju na tržište reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica namijenjenih za proizvodnju voća;

- Direktiva Komisije 93/79/EEZ od 21. rujna 1993. o određivanju dodatnih provedbenih mjera za listu sorti reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica voća, čuvana od strane dobavljača sukladno Direktivi Vijeća 92/34/EEZ;

- Direktiva Komisije 93/49/EEZ od 23. lipnja 1993. o određivanju liste koja označuje uvjete kojima mora udovoljavati poljoprivredni reprodukcijski materijal ukrasnog bilja sukladno Direktivi Vijeća 91/682/EEZ;

dopunjeno: Direktivom Komisije 1999/67/EZ od 28. lipnja 1999.

- Direktiva Komisije 1999/66/EZ od 28. lipnja 1999. o određivanju uvjeta koji se odnose na certifikat proizvođača ili drugi dokument koji izdaje dobavljač u skladu s Direktivom Vijeća 98/56/EZ;

- Direktiva Komisije 1999/68/EZ od 28. lipnja 1999. o određivanju dodatnih zahtjeva za listu dobavljača sorti ukrasnog bilja koju u skladu s Direktivom Vijeća 98/56/EZ vodi dobavljač;

- Uredba Komisije (EZ) 930/2000 od 04. svibnja 2000. o utvrđivanju provedbenih mjera koje se odnose na prikladnost denominacije sorti ratarskih i povrtnih biljnih vrsta dopunjena Uredbom Komisije (EZ) 1831/2004 od 21. listopada 2004. i Uredbom Komisije (EZ) 920/2007 od 01. kolovoza 2007.;

- Direktiva Komisije 2003/90/EZ od 06. listopada 2003. o određivanju provedbenih mjera u svrhu članka 7. Direktive Vijeća 2002/53/EZ u odnosu na karakteristike koje ispitivanjem moraju biti obuhvaćene kao minimalne i minimum uvjeta za ispitivanje određenih sorti ratarskih biljnih vrsta dopunjena Direktivom Komisije 2005/91/EZ od 16. prosinca 2005. i Direktivom Komisije 2007/48/EZ od 26. srpnja 2007.;

- Odluka Komisije 2004/842/EZ od 01. prosinca 2004. koja se odnosi na provedbene mjere putem kojih države članice mogu odobriti stavljanje na tržište sjemena koje pripada sorti za koju je podniet zahtjev za upis na nacionalnu listu ratarskih i povrtnih biljnih vrsta;

- Direktiva Komisije 89/14/EEZ od 15. prosinca 1988. o određivanju grupa sorti blitve i cikle u odnosu na izolaciju usjeva iz Dodatka I. Direktive Vijeća 70/458/EEZ o stavljanju na tržište sjemena povrća;

- Direktiva Komisije 2003/91/EZ od 06. listopada 2003. o određivanju provedbenih mjera u svrhu članka 7. Direktive Vijeća 2002/55/EZ u odnosu na karakteristike koje ispitivanjem moraju biti obuhvaćene kao minimalne i minimum uvjeta za ispitivanje određenih sorti povrtnih vrsta dopunjena Direktivom Komisije 2006/127/EZ od 07. prosinca 2006. i Direktivom Komisije 2007/49/EZ od 26. srpnja 2007.;

- Direktiva Komisije 93/17/EEZ od 30. ožujka 1993. o određivanju klasa Zajednice osnovnog sjemena krumpira, zajedno sa uvjetima i oznakama koje se mogu primijeniti na te klase;

- Odluka Komisije 2004/3/EZ od 19. prosinca 2003. o dopuštenju u pogledu stavljanja na tržište sjemena krumpira na cijelom ili dijelu teritorija pojedine države članice, strože mjere protiv pojedinih bolesti propisane Dodacima I. i II. Direktive Vijeća 2002/56/EZ;

- Odluka Komisije 97/125/EZ od 24. siječnja 1997. o ovlaštenju neizbrisivog ispisa potrebnih podataka na pakiranju sjemena uljarica i predivog bilja dopunjena Odlukom 87/309/EEZ o ovlaštenju neizbrisivog ispisa potrebnih podataka na pakiranju određenih vrsta krmnog bilja;

- Odluka Komisije 2004/266/EZ od 17. ožujka 2004. o ovlaštenju neizbrisivog ispisa propisanih potrebnih podataka na pakiranju sjemena krmnog bilja.

2. Osnovna pitanja koja se uređuju predloženim Zakonom

Predloženim Zakonom, odnosno izmjenama i dopunama Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja nastoji se područje primjene Zakona u cijelosti uskladiti sa zakonodavstvom u Europskoj uniji. U tom postupku koji je slijedio u pripremi podzakonskih akata, a koji moraju biti usklađeni sa 23 provedbene direktive i odluke uočena je potreba da se postojeće odredbe Zakona trebaju jednim dijelom dopuniti, a dijelom izmijeniti s ciljem da se :

- provedu dodatne uskladbe sa promjenama koje su nastupile od donošenja Zakona u 2005. godini;
- dio odredbi za koji je moguće da će biti češće mijenjan izbriše iz zakonskog teksta, a u većem dijelu ga čine odredbe koje uređuju tehničke zahtjeve, te se za to ovlast prenese na ministra da to uređuje podzakonskim propisima. Time se olakšava procedura nužnih promjena i usklađenje kada se promijeni tekst europskih direktiva;
- izmjene određene odredbe i utvrde iznimke od pravila koja su odredbama zakona sada usko i striktno utvrđena, a takvu mogućnost je nužno osigurati.

Slijedom toga ističemo glavne dijelove predloženih izmjena i dopuna Zakona koje predstavljaju novost u odnosu na postojeće uređenje proizvodnje, certifikacije i kontrole sustava sjemenarstva, rasadničarstva i priznavanja sorti:

- promijenjene su nadležnosti Zavoda te je upis i vođenje Sortne liste Republike Hrvatske, Nacionalne sortne liste i Preporučene sortne liste te upisnik održivača kao dio Upisnika dobavljača sjemena i Upisnika dobavljača sadnog materijala prenijet u nadležnost Ministarstva, što držimo primjerenijim obzirom da se Europska komisija i svaka pojedina zemlja članica mora izvještavati o svim izmjenama koje se javljaju u Sortnoj listi Republike Hrvatske;
- uvedena je mogućnost iznimaka od odredbe da za cjelokupni poljoprivredni reprodukcijski materijal Zavod izdaje certifikate o sjemenu odnosno certifikate o sadnom materijalu, stvara se mogućnost da se za određene kategorije sjemena (povrće - sitna pakiranja kategorije standard i određene kategorije krmnog bilja - sitna A pakiranja pakiranja) te za poljoprivredni reprodukcijski materijal ukrasnog bilja i poljoprivredni sadni materijal povrća proizvođač sam tiska certifikate na pakiranju i izdaje prateći dokument. Naime, time je dana mogućnost da se određene kategorije sjemena i sadnog materijala mogu označiti samo certifikatom proizvođača,
- nadležnost utvrđivanja ekvivalence za uvezeno sjeme i sadni materijal (da li je sustav proizvodnje, standardi i sustav nadzora na razini da jamči jednaku kvalitetu kao i sjeme i sadni materijal proizveden prema ovome Zakonu) iz trećih zemalja prenijeta sa Zavoda na Ministarstvo. Kako će se ova pitanja nakon ulaska u Europsku uniju rješavati na razini Europske komisije primjerenije je da se ta nadležnost utvrdi tijelu Vlade, a tehničku i stručnu provjeru izvršavati će Zavod kao stručno tijelo;
- u dijelu Zakona koji uređuje sadni materijal jasnije je uređeno pitanje nadzora nad proizvodnjom i postupak utvrđivanja kvalitete, te potrebe analize sadnog materijala;
- pojednostavljene su odredbe koje se tiču Sortne liste i priznavanja sorti s ciljem da se ovlast za to prenese na ministra kako bi to uredio podzakonskim propisima;

- promijenjene su odredbe oko utvrđivanju troškova koje trebaju dati veću slobodu ministru da propiše razinu troškova, a sa ciljem da se troškovi koje Zavod naplaćuje za obavljanje svojih usluga postupno smanjuju, a financiranje Zavoda postupno pređe na državni proračun.

U ostalom dijelu izvršene su tehničke i nomotehničke ispravke teksta.

3. Posljedice koje će iz donošenja Zakona proisteći

Prihvatanjem prijedloga novoga Zakona uklonila bi se utvrđena neusklađenost našeg zakonodavstva sa zakonodavstvom Europske unije u segmentu sjemenarstva i rasadničarstva te priznavanja novih sorti poljoprivrednog bilja.

Na taj način obavljanje poslova u području sjemenarstva i rasadničarstva te priznavanja novih sorti poljoprivrednog bilja bilo bi uređeno i usklađeno s uvjetima i mjerilima koja vrijede u zemljama Europske unije.

III. OCJENA POTREBITIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja neće biti potrebno osigurati dodatna sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske. Predložene odredbe Zakona ne predviđaju posebne aktivnosti koje već do sada nisu postojale i koje bi dodatno opterećivale bilo proračun bilo krajnje korisnike.

IV. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Odredbama članaka 159. i 161. Poslovnika Hrvatskog Sabora («Narodne novine» broj 62/02, 41/02, 91/03, 58/04) predviđena je mogućnost da Zakon može biti donesen po hitnom postupku ako to, između ostalog, zahtijevaju osobito opravdani državni razlozi. Imajući u vidu, da ovaj prijedlog Zakona predstavlja usklađivanje zakonodavstva Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije te da je donošenje istog predviđeno Planom provedbe Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, predlaže se donošenje Zakona po hitnom postupku.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SJEMENU, SADNOM MATERIJALU I PRIZNAVANJU SORTI POLJOPRIVREDNOG BILJA

1. NACRT KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SJEMENU, SADNOM MATERIJALU I PRIZNAVANJU SORTI POLJOPRIVREDNOG BILJA

Članak 1.

U Zakonu o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja („Narodne novine“ broj 140/05) u članku 2. stavci 1. i 2. mijenjaju se i glase:

„(1) Odredbe ovoga Zakona primjenjuju se na proizvodnju, stavljanje na tržište i uvoz poljoprivrednog reprodukcijaskog materijala slijedećih skupina i vrsta bilja:

–žitarice, krmno bilje, repe, povrće, krumpir, uljarice i predivo bilje, loze, voće i ukrasno bilje.

(2) Odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju se na:

–poljoprivredni reprodukcijaski materijal namijenjen izvozu,

–poljoprivredni reprodukcijski materijal koji je proizveden u državi članici Zajednice i stavlja se na tržište Republike Hrvatske, a ne pripada skupinama i vrstama bilja iz stavka 1. podstavka 1. ovoga članka.“

U stavku 3. riječi: „Ministar poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva“ zamjenjuju se riječima: „Ministar poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja (u daljnjem tekstu: Ministar)“.

Iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„(4) Ministar može, pored skupina i vrsta biljaka iz stavka 1. ovoga članka, propisati i druge vrste bilja na koje se primjenjuju odredbe ovoga Zakona koje se proizvode i stavljaju se na tržište Republike Hrvatske.“

Članak 2.

Članak 3. mijenja se i glasi:

U smislu ovoga Zakona pojedini izrazi imaju sljedeća značenja:

1. *Poljoprivredni reprodukcijski materijal* je poljoprivredno sjeme i poljoprivredni sadni materijal bilo kao sjeme, cijele biljke ili njihovi dijelovi kada se koriste za umnažanje i proizvodnju poljoprivrednog sjemena, za sjetvu ili sadnju s ciljem proizvodnje poljoprivrednog bilja.

2. *Poljoprivredno sjeme* (u daljnjem tekstu: sjeme) jesu generativni i vegetativni dijelovi poljoprivrednog bilja koji služe za umnažanje i proizvodnju poljoprivrednog bilja.

3. *Poljoprivredni sadni materijal* (u daljnjem tekstu: sadni materijal) obuhvaća reprodukcijski sadni materijal, sadnice, presadnice povrća i ukrasno bilje osim šumskoga sadnog materijala.

4. *Reprodukcijski sadni materijal* je sjeme za proizvodnju podloga, sjemenjaci, vegetativne podloge, korjenjaci, korjenovi izdanci, vriježe, cijepljene podloge, pupovi, zrele i zelene reznice, plemke i meristem koji potječu od matičnih biljaka.

5. *Sadnica* je biljka određene sorte, nastala iz vegetativnih dijelova matične biljke, namijenjena proizvodnji grožđa i voća, izuzev izdanka šljive i višnje.

6. *Poljoprivredni sadni materijal povrća* je reprodukcijski sadni materijal povrća i presadnice povrća namijenjene daljnjem umnažanju reprodukcijskog sadnog materijala i konačnoj proizvodnji povrća;

7. *Reprodukcijski sadni materijal povrća* su dijelovi biljke i sav ostali biljni materijal, uključivo podloge, namijenjeni za umnažanje i proizvodnju povrća;

8. *Presadnice povrća* su cijele biljke i nacijepljeni dijelovi kod cijepljenih biljaka, namijenjene sadnji za proizvodnju povrća.

9. *Poljoprivredni reprodukcijski materijal ukrasnog bilja* je biljni materijal namijenjen za:

– umnažanje ukrasnog bilja; ili

– proizvodnju ukrasnog bilja; u slučaju proizvodnje iz već uzgojene biljke ovaj izraz se upotrebljava samo ako je konačno proizvedena biljka namijenjena daljnjem stavljanju na tržište.“

10. *Sorta* skupina je biljaka unutar najniže botaničke sistematske jedinice koja se odlikuje izražajnošću svojstava određenog genotipa ili kombinacije genotipova, razlikovanjem od bilo koje druge skupine biljaka prema barem jednom od navedenih svojstava, te kao cjelina ostaje nepromijenjena nakon umnažanja.

11. *Komponente sorte* čine linije, klonovi, ili druge sorte od kojih je sorta sastavljena ili reprodukcijski materijal od kojeg je sorta proizvedena;

12. *Genetski modificirana sorta* je sorta nastala genetskom modifikacijom i sastoji se od genetski modificiranih biljaka;

13. *Službeni opis sorte* čini opis, uključujući svojstva koja karakteriziraju sortu, sastavljen na osnovi službenog testiranja različitosti, ujednačenosti i postojanosti predmetne sorte, vezan uz biljke uzgojene od certificiranog ili standardnog sjemena ili sadnog materijala.
14. *Klon* je potomstvo vegetativno umnožene pojedinačne biljke određene sorte nastalo klonskom selekcijom.
15. *Kategorija* je određen stupanj kvalitete poljoprivrednoga reprodukcijuskog materijala.
16. *Partija* je određena količina ili broj jedinki poljoprivrednoga reprodukcijuskog materijala koja se prepoznaje po ujednačenosti sastava i po podrijetlu.
17. *Sjemenska mješavina* je mješavina sjemena različitih vrsta i sorti.
18. *Sitna pakiranja* su pakiranja sjemena određenih vrsta bilja određene maksimalne težine.
19. *Oplemenjivač sorte* (u daljnjem tekstu: oplemenjivač) je fizička ili pravna osoba koja je kroz oplemenjivački proces stvorila novu sortu.
20. *Oplemenjivačko pravo* je pravo koje proizlazi iz Zakona o zaštiti biljnih sorti («Narodne novine» broj 131/97, 62/00).
21. *Dobavljač* je pravna osoba sa sjedištem ili fizička osoba s prebivalištem u Republici Hrvatskoj koja se bavi jednom od sljedećih djelatnosti: održavanje, proizvodnja, dorada, stavljanje na tržište i uvoz poljoprivrednoga reprodukcijuskog materijala.
22. *Održivač sorte* je pravna ili fizička osoba koja održava sortu.
23. *Održavanje sorte* je sustavni postupak u skladu s prihvaćenom praksom za održavanje ujednačenosti i postojanosti sorte.
24. *Uzorkivač sjemena* je fizička osoba ovlaštena za uzorkovanje sjemena.
25. *Laboratorij* je pravna osoba ovlaštena od strane Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) za obavljanje poslova analize kvalitete poljoprivrednog reprodukcijuskog materijala i izdavanje izvješća.
26. *Stavljanje na tržište* je prodaja, držanje s ciljem prodaje, ponuda za prodaju i svako raspolaganje, opskrba ili prijenos poljoprivrednog reprodukcijuskog materijala na treće osobe s ciljem komercijalnog korištenja uz naknadu ili bez nje. Isporuka nadležnim tijelima za ispitivanje i kontrolu te dobavljačima na doradu, ako dobavljači koji doraduju poljoprivredni reprodukcijuski materijal ne steknu pravo vlasništva nad isporučenim materijalom, ne smatra se stavljanjem na tržište.
27. *Uvoz poljoprivrednoga reprodukcijuskog materijala* je njegov unos na carinsko područje Republike Hrvatske, osim unošenja radi provoza.
28. *Nadležno tijelo* je središnje tijelo državne uprave, ustanova te pravna i fizička osoba ovlaštena za obavljanje određenih djelatnosti po ovom Zakonu i nadležne pravne ili fizičke osobe ovlaštene za poslove koji su predmet ovoga Zakona u trećim zemljama.
29. *Certifikacija* je postupak potvrđivanja poljoprivrednoga reprodukcijuskog materijala kroz provođenje stručnog nadzora ili nadzora pod stručnom kontrolom i izdavanje certifikata o sjemenu, odnosno certifikata o sadnom materijalu.
30. *Banka biljnih gena* je mjesto čuvanja, opisivanja, sakupljanja, uporabe i održavanja biljnih genetskih izvora za hranu i poljoprivredu.
31. *Biljni genetski izvor* je svaki biljni ili genetski materijal koji ima aktualnu ili potencijalnu vrijednost za hranu ili drugu uporabu u poljoprivredi.
32. *Treće zemlje* su sve zemlje iz kojih se uvozi poljoprivredni reprodukcijuski materijal u Republiku Hrvatsku.
33. *Države članice Zajednice* su države članice Europske unije.

34. *DUS* je postupak utvrđivanja različitosti, ujednačenosti i postojanosti novih biljnih sorti u svrhu stjecanja oplemenjivačkog prava i priznavanja sorti poljoprivrednog bilja.

35. *UPOV* je Međunarodna organizacija za zaštitu novih biljnih sorti.

36. *Stručni nadzor* je postupak kontrole poljoprivrednoga reprodukcijskog materijala koji provodi Zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo (u daljnjem tekstu: Zavod) radi izdavanja certifikata.

37. *Nadzor pod stručnom kontrolom* je postupak kontrole poljoprivrednog reprodukcijskog materijala koji provode pravne ili fizičke osobe pod stručnom kontrolom Zavoda.

38. *Stručna kontrola* je provjera dobavljača koju provodi Zavod u postupku kontrole vlastite proizvodnje poljoprivrednoga reprodukcijskog materijala.

39. *Zajednička sortna lista* je katalog sorti kojeg čine sorte ratarskog bilja i povrća koje su priznate i uvrštene u sortne liste pojedinih država članica Zajednice.

40. *Neprofesionalni krajnji korisnik* je fizička ili pravna osoba koja nije profesionalno uključena u proizvodnju ili prodaju sjemena i/ili sadnog materijala.

41. *In situ* je čuvanje genetskog materijala u ekosustavu ili prirodnom staništu ili u kultiviranom (on-farm) okruženju gdje se primjerci uzgajaju u ograničenom broju.

42. *In vitro* je uzgoj bilja u potpuno kontroliranim uvjetima.

Članak 3.

U članku 4. stavku 2. podstavci 1. i 2. mijenjaju se i glase:

„-certifikacija sjemena i sadnog materijala, kroz postupak stručnog nadzora nad proizvodnjom, doradom, pakiranjem, plombiranjem i označavanjem sjemena i sadnog materijala te stručnu kontrolu dobavljača,
-priznavanje sorti krmnog bilja, žitarica, repa, povrća, krumpira, uljarica i predivog bilja i loza,“

U istom stavku podstavci 7. i 8. mijenjaju se i glase:

„-provjeru postojanja uvjeta za upis u upisnike dobavljača, laboratorija i uzorkivača sjemena,

-odobrava dobavljaču obavljanje nadzora pod stručnom kontrolom.“

Podstavak 9. briše se.

U istom članku stavak 4. briše se.

Dosadašnji stavak 5. postaje stavak 4.

Članak 4.

U članku 5. stavku 1. točka 3. mijenja se i glasi:

„3. Povjerenstvo za priznavanje sorti krmnog bilja, žitarica, repa, povrća, krumpira, uljarica i predivog bilja,“

U točki 5. riječi: „vinove loze“ zamjenjuju se riječju: „loza“.

Iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„(4) Članovima povjerenstava i radnih tijela iz ovoga članka pripada naknada koji odredi ministar.“

Članak 5.

U članku 7. stavku 1. iza točke 4. dodaje se točka 5. koja glasi:

„5. upis i vođenje Sortne liste poljoprivrednog bilja Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Sortna lista Republike Hrvatske), Nacionalne sortne liste i Preporučene sortne liste.“

U stavku 4. podstavci 1. i 2. mijenjaju se i glase:

„–održavanje sorti, proizvodnju, doradu i uvoz sjemena u Upisnik dobavljača sjemena,

–održavanje sorti, proizvodnju i uvoz sadnog materijala u Upisnik dobavljača sadnog materijala.“

U stavku 5. riječi: „i upisnik iz članka 4. stavka 2. podstavka 9. ovoga Zakona“ brišu se.

Članak 6.

U članku 8. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Ministarstvo u okviru svoje nadležnosti donosi rješenja iz članka 7. stavka 1. ovoga Zakona, na zahtjev pravnih i fizičkih osoba, ako te pravne i fizičke osobe udovoljavaju uvjetima propisanim ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.“

U stavku 3. iza riječi: „i“ brišu se riječi: „kada se uvjeti za brisanje utvrde kao mjera nadležne inspekcije ili“.

Članak 7.

U članku 9. stavku 2. riječ: „kategorije“ zamjenjuje se riječju: „generacije“.

Članak 8.

U članku 10. stavku 1. iza riječi: „registrirane“ dodaju se riječi: “za proizvodnju sjemena“.

U stavku 2. iza riječi: „Dobavljač sjemena“ dodaju se riječi: „registriran za proizvodnju sjemena“.

Stavak 3. briše se.

U dosadašnjem stavku 4., koji sada postaje stavak 3. iza riječi: „Dobavljač sjemena“ dodaju se riječi: „registriran za proizvodnju sjemena“.

Članak 9.

U članku 11. stavku 2. riječi: „zdravstvenog stanja bilja“ zamjenjuju se riječima: „biljnog zdravlja“.

Članak 10.

U članku 12. stavku 1. iza riječi: „Dobavljač sjemena“ dodaju se riječi: „registriran za proizvodnju sjemena“, a iza riječi: „Hrvatske“ dodaju se riječi: „odnosno Nacionalnoj sortnoj listi“.

U stavku 3. iza riječi: „dobavljača sjemena“ dodaju se riječi: „registriranog za proizvodnju sjemena“, a riječi: „s naznakom da nije za tržište“ brišu se.

U stavku 5. iza riječi: „Dobavljač sjemena“ dodaju se riječi: „registriran za proizvodnju sjemena“.

Članak 11.

U članku 14. stavak 2. iza riječi: „dobavljaču sjemena“ dodaju se riječi: „registriranom za proizvodnju sjemena“.

U stavku 3. iza riječi: „Dobavljači sjemena“ dodaju se riječi: „registrirani za proizvodnju sjemena“.

Stavak 5. mijenja se i glasi:

„(5) Program osposobljavanja nadzornika i uvjete za obavljanje nadzora iz stavka 1. ovoga članka, mjere prema osobama koje obavljaju nadzor prema stavku 1. i 2. ovoga članka, uvjete koje moraju ispunjavati dobavljači iz stavka 2. ovoga članka, način i vrijeme prijave za nadzor te obrazac izvješća propisat će ministar.“

Članak 12.

U članku 16. stavak 2. iza riječi: „registrirana“ dodaju se riječi: „za doradu“

U stavcima 3. i 4. iza riječi: „Dobavljač sjemena“ dodaju se riječi: „registriran za doradu“.

Članak 13.

U članku 17. stavak 1. iza riječi: „Dobavljač sjemena“ dodaju se riječi: „registriran za doradu“.

U stavku 3. riječ: „stručnog“ briše se.

Članak 14.

U članku 18. stavku 2. riječ: „proizvođaču“ zamjenjuju se riječima: „dobavljaču registriranom za proizvodnju sjemena“.

U stavku 3. iza riječi: „registriran“ dodaju se riječi: „za proizvodnju i/ili doradu“.

Članak 15.

U članku 19. stavak 8. mijenja se i glasi:

„(8) Za kvalitetu sjemena stavljenog na tržište odgovorna je pravna ili fizička osoba koja je sjeme stavila na tržište.“

Članak 16.

U članku 20. stavku 2. iza riječi: „registriran“ dodaju se riječi: „za proizvodnju i/ili doradu“.

Iza stavka 11. dodaje se stavak 12. koji glasi:

„(12) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, za određene vrste bilja i kategorije sjemena dobavljač registriran za proizvodnju i/ili doradu može sam izdati certifikat o sjemenu. Uvjete i način izdavanja certifikata o sjemenu propisat će ministar.“

Članak 17.

U članku 22. stavku 1. iza riječi: „proizvedenog“ brišu se riječi: „i uvezenog“, a iza riječi: „Zakon“ dodaju se riječi: „i uvezenog sjemena.“.

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„(2) Dobavljač sjemena koji uvozi sjeme mora prije stavljanja na tržište obavijestiti Zavod radi uzimanja uzorka sjemena za naknadnu kontrolu.“

Iza dosadašnjeg stavka 2. koji sada postaje stavak 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:
„(4) Ako se tijekom naknadne kontrole u polju u više navrata utvrdi da sjeme bilo koje sorte ne udovoljava uvjetima propisanim u pogledu sortne autentičnosti i čistoće, Zavod će predložiti Ministarstvu privremenu ili trajnu zabranu stavljanja na tržište takvog sjemena.“.

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 5.

Članak 18.

U članku 23. stavku 3. iza riječi: „sjemena“ briše se točka i dodaju se riječi: „osim ako za pojedina pakiranja sjemena i način označavanja nije drugačije propisano.“

U stavku 4. iza riječi: „proizvođača“ briše se točka i dodaju se riječi: „ili iznimno od stavka 3. ovoga članka pojedine kategorije određenih vrsta sjemena mogu se staviti na tržište označene samo Certifikatom proizvođača.“.

U stavku 7. iza riječi: „sjeme“ briše se točka i dodaju se riječi: „i krmnog bilja kategorije osnovno sjeme, certificirano sjeme i komercijalno sjeme.“

Članak 19.

U članku 25. stavku 2. iza riječi: „ponovnog plombiranja,“ briše se riječ: „zadnji“.

Članak 20.

U članku 26. stavku 1. podstavku 1. riječi: „stavka 1.“ brišu se.

Podstavak 4. mijenja se i glasi:

„– pripada sorti koja se nalazi na Sortnoj listi Republike Hrvatske, ako se radi o vrstama bilja za koje je sortna lista obvezna, ili Nacionalnoj sortnoj listi,“.

Članak 21.

U članku 27. iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„(3) Odredba stavka 2. ovoga članka ne odnosi se na trgovine sjemena na malo koje stavljaju na tržište sjeme pakirano u sitna pakiranja (sitno pakiranje sjemena povrća, sitna A pakiranja sjemena krmnog bilja).“

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 4.

Članak 22.

U članku 28. stavku 1. podstavku 1. riječ: „selekcijom“ zamjenjuje se riječima: „oplemenjivanjem, introdukcijom“.

U stavku 3. podstavku 1. iza riječi: „određenih“ briše se riječ: „viših“ , a iza riječi: „klijavosti“ brišu se riječi: „i vlage“.

Članak 23.

U članku 29. stavci 1. i 2. mijenjaju se i glase:

„(1) Uvoz sjemena može obavljati dobavljač sjemena upisan i registriran za uvoz u Upisniku dobavljača sjemena.

(2) Uvoziti i staviti na tržište može se sjeme sorti koje su upisane u Sortnu listu Republike Hrvatske, za vrste bilja za koje je sortna lista obvezna, ili Nacionalnu sortnu listu i ako je sjeme istovjetno sjemenu proizvedenom prema ovome Zakonu.“.

U stavku 4. iza riječi: „Ministarstva“ riječi: „ili vlastitoj procjeni ili po zahtjevu dobavljača“ brišu se.

Stavak 7. mijenja se i glasi:

„(7) Uvoznik je dužan voditi evidenciju o svim uvezenim količinama sjemena u tijeku jedne godine i o tome mora izvještavati Zavod.“

Stavak 8. briše se.

Iza dosadašnjeg stavka 9. sada stavka 8. dodaje se stavak 9. koji glasi:

„(9) Ministar će utvrditi popis tijela kojima je u skladu sa stavkom 4. ovoga članka priznata istovjetnost.“

Članak 24.

Članak 30. mijenja se i glasi:

„Za kvalitetu uvezenog sjemena odgovorna je pravna ili fizička osoba koja je sjeme uvezla odnosno stavila na tržište.“

Članak 25.

U članku 31. stavku 1. riječi: „znanstvenonastavne ustanove“ zamjenjuju se riječima: „znanstveno-nastavne ustanove i državni zavodi“, a riječ: „selekciju“ zamjenjuje se riječju: „oplemenjivanje“.

Članak 26.

U članku 33. stavku 1. iza riječi: „registrirane“ dodaju se riječi: „za proizvodnju sadnog materijala“.

Stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Pored ispunjavanja uvjeta iz članka 7. stavka 5. ovoga Zakona, dobavljač, registriran za proizvodnju sadnog materijala, kontinuirano mora:

- u proizvodnom postupku utvrditi i kontrolirati kritične točke na temelju korištenih metoda proizvodnje,
- utvrditi i provoditi mjere za praćenje i kontrolu kritičnih točaka u proizvodnom postupku,
- uzimati uzorke i provoditi analizu kvalitete sadnog materijala u ovlaštenom laboratoriju, u cilju provjere da li sadni materijal u pogledu kvalitete udovoljava uvjetima ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona,
- voditi pisanu evidenciju o poduzetim aktivnostima iz podstavaka 1., 2. i 3. ovoga stavka, evidenciju o proizvodnji i stavljanju na tržište sadnog materijala te ih držati na raspolaganju nadležnim tijelima.“

U stavku 5. iza riječi: „distribucija“ brišu se riječi: „i prodaja“, a iza riječi: „materijala“ brišu se riječi: „na tržištu“.

Stavak 6. mijenja se i glasi:

„(6) Mjere, radnje i uvjete koje moraju ispunjavati dobavljači iz stavka 2. ovoga članka, način provođenja nadzora iz stavka 3. ovoga članka, evidencije koje moraju voditi, oblik i način vođenja evidencije iz stavka 2. i 5. ovoga članka te rok čuvanja dokumentacije napisat će ministar.“

Članak 27.

U članku 37. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Za kvalitetu sadnog materijala stavljenog na tržište odgovorna je pravna ili fizička osoba koja je sadni materijal stavila na tržište.“

Članak 28.

Članak 38. mijenja se i glasi:

„(1) Kvaliteta sadnog materijala utvrđuje se tijekom nadzora.

(2) Za utvrđivanje zdravstvenog stanja sadnog materijala po potrebi se provode analize na prisutnost štetnih organizama.

(3) Analize iz stavka 2. ovoga članka provodi laboratorij ovlašten po posebnom propisu kojim se uređuje biljno zdravstvo.

(4) Način i uvjete za uzimanje uzoraka sadnog materijala za analize iz stavka 2. ovoga članka propisat će ministar.“

Članak 29.

Članak 39. mijenja se i glasi:

„(1) Sadni materijal u tijeku proizvodnje, berbe, pakiranja, plombiranja i označavanja podliježe nadzoru.

(2) Nadzorom sadnog materijala utvrđuje se podrijetlo upotrijebljenoga sadnog materijala, autentičnost sorte i podloge, vegetativna razvijenost, zdravstveno stanje i kategorija sadnog materijala.

(3) Nadzor se provodi kao stručni nadzor ili nadzor pod stručnom kontrolom.

O provođenju nadzora vodi se zapisnik.

(4) Stručni nadzor nad proizvodnjom sadnog materijala provodi Zavod.

(5) Za određene vrste i određene kategorije Zavod može odobriti dobavljaču sadnog materijala obavljanje nadzora pod stručnom kontrolom na vlastitoj proizvodnji.

(6) Vrste bilja i kategorije sadnog materijala za koje je obavezan stručni nadzor te vrste bilja i kategorije sadnog materijala za koje se može provoditi nadzor pod stručnom kontrolom, uvjete i postupak provođenja stručnog nadzora i nadzora pod stručnom kontrolom, uvjete za osobe koje obavljaju nadzor, program stručnog osposobljavanja za obavljanje nadzora, način provođenja stručne kontrole obavljenog nadzora od strane ovlaštenih osoba, mjere prema ovlaštenim osobama te obrazac zapisnika propisat će ministar.“

Članak 30.

U članku 40. iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

„(4) Zavod i dobavljač vode evidenciju o izdanim uvjerenjima iz stavka 3. ovoga članka.“

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 5. mijenja se i glasi:

„(5) Obrazac prijave i rok podnošenja prijave proizvodnje iz stavka 1. ovoga članka, te obrazac uvjerenja o sadnom materijalu iz stavka 4. ovoga članka i način vođenja evidencije o izdanim uvjerenjima propisat će ministar.“

Članak 31.

U članku 41. stavci 1., 4. i 5. mijenjaju se i glase:

„(1) Ako se tijekom provođenja:

- nadzora u skladu s člankom 33. stavak 2. ovoga Zakona od strane nadležne inspekcije,

- stručnog nadzora i stručne kontrole od strane Zavoda,
- nadzora na tržištu od strane nadležne inspekcije, ili
- naknadne kontrole od strane Zavoda,

utvrdi da sadni materijal ne udovoljava uvjetima iz ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, nadležna inspekcija, odnosno Zavod, naložit će odgovarajuće mjere kako bi se osiguralo da je sadni materijal u skladu s uvjetima iz ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona.

(4) Ako se u provođenju mjera iz stavka 1. ovoga članka dobavljaču u tijeku jedne godine u nekoliko navrata utvrde veće povrede Zakona te donese rješenje i naloži mjera iz stavka 2. ovoga članka nadležni inspektor ili Zavod će predložiti Ministarstvu mjeru privremenog brisanja dobavljača iz Upisnika dobavljača sadnog materijala na najduži rok od 180 dana.

(5) Ako se dobavljaču sadnog materijala ponovno donese rješenje i naloži mjera iz stavka 2. ovoga članka unutar dvije godine od isteka roka iz stavka 4. ovoga članka, nadležni inspektor ili Zavod će predložiti Ministarstvu mjeru trajnog brisanja iz Upisnika dobavljača sadnog materijala."

Članak 32.

U članku 42. stavku 1. iza riječi: „pakiranju i“ dodaju se riječi: „certifikat o sadnom materijalu“.

U stavku 6. iza riječi: „sorti“ dodaje se riječ: „kategoriji“.

Iza stavka 6. dodaje se stavak 7. koji glasi:

„(7) Iznimno u odnosu na stavak 1. ovoga članka za određene vrste bilja i kategorije sadnog materijala dobavljač može sam izdati certifikat o sadnom materijalu. Uvjete i način izdavanja certifikata o sadnom materijalu propisat će ministar.“

Članak 33.

U članku 43. stavku 1. iza riječi: „materijala“ briše točka i dodaju se riječi: „ili prateći dokument.“.

U stavku 2. riječi: „sadnice zasađene u posudama, košarama ili sanducima“ zamjenjuju se riječima: „određene vrste i kategorije sadnog materijala.“

Stavak 5. mijenja se i glasi:

„(5) Pored certifikata o sadnom materijalu iz stavka 1. ovoga članka sadni materijal može biti označen i certifikatom proizvođača. Sadni materijal određenih vrsta i kategorija može se staviti na tržište označen samo certifikatom proizvođača.“

Iza stavka 5. dodaje se stavak 6. koji glasi:

„(6) Način pakiranja, plombiranja i označavanja sadnog materijala iz stavka 1. ovoga članka, vrste i kategorije sadnog materijala iz stavka 2. ovoga članka i način označavanja iz stavka 4. ovoga članka za pojedine vrste bilja i njihove kategorije, te vrste i kategorije iz stavka 5. ovoga članka propisat će ministar.“

Članak 34.

U članku 45. stavku 1. podstavku 1. riječ: „certifikat“ zamjenjuje se riječju: „certifikate“, a riječi: „stavka 1.“ brišu se.

Podstavak 4. mijenja se i glasi:

„– pripada sorti koja se nalazi na Sortnoj listi Republike Hrvatske, ako se radi o vrstama bilja za koje je sortna lista obvezna, Nacionalnoj sortnoj listi ili listi dobavljača;“

Članak 35.

U članku 46. stavku 3. iza riječi: „te uvijete“ dodaju se riječi: „i iznimke“.

Članak 36.

U članku 47. stavku 1. riječ: „uvoznik“ zamjenjuje se riječju: „dobavljač“, a iza riječi: „registriran“ dodaju se riječi: „za uvoz“.

Stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Sadni materijal može se uvoziti ako je sorta upisana u Sortnu listu Republike Hrvatske za vrste bilja za koje je sortna lista obvezna ili Nacionalnu sortnu listu i ako je istovjetan sadnom materijalu proizvedenom prema ovome Zakonu.“

U stavku 4. riječi: „ili vlastitoj procjeni ili na prijedlog uvoznika“ brišu se.

Iza stavka 8. dodaje se stavak 9. koji glasi:

„(9) Ministar će utvrditi popis tijela kojima je u skladu sa stavkom 4. ovoga članka priznata istovjetnost.“

Članak 37.

Članak 48. mijenja se i glasi:

„Za kvalitetu uvezenoga sadnog materijala odgovorna je pravna ili fizička osoba koja ga je uvezla odnosno stavila na tržište.“

Članak 38.

U članku 49. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Odredbe ovoga Zakona o uvozu i stavljanju na tržište sadnog materijala ne odnose se na sadni materijal koji znanstvene i znanstveno-nastavne ustanove i državni zavodi šalju i primaju za pokuse, za istraživanje, za oplemenjivanje, za postupak priznavanja, zaštite novih biljnih sorti, potrebe banke biljnih gena i mjere očuvanja genetske raznolikosti.“

Članak 39.

U članku 50. stavku 1. riječ: „određenih“ briše se, a iza riječi: „vrsta“ dodaju se riječi: „bilja koje su priznate u Republici Hrvatskoj.“

U stavku 3. iza riječi: „Hrvatske“ riječi: „kao i vrste koje su izuzete od obveze upisa u Sortnu listu Republike Hrvatske“ brišu se.

U stavku 4. iza riječi: „bilja“ riječi: „iz stavka 3. ovoga članka“ brišu se.

Članak 40.

U članku 51. stavku 1. riječ: „priznavanje“ zamjenjuje se riječju: „priznavanja“.

Članak 41.

Članak 52. mijenja se i glasi:

„(1) Postupak priznavanja sorti pokreće se podnošenjem zahtjeva Zavodu, odnosno Zavodu za voćarstvo (u daljnjem tekstu: nadležni zavod).

(2) Zahtjev za priznavanje sorte (u daljnjem tekstu: zahtjev) podnosi osoba (u daljnjem tekstu: podnositelj zahtjeva) koja je:

1. nositelj oplemenjivačkog prava,

2. podnijela zahtjev za stjecanje oplemenjivačkog prava, a isto joj još nije dodijeljeno jer je postupak u tijeku,

3. održivač sorte koja nije zaštićena u skladu sa propisom kojim se uređuje zaštita novih biljnih sorti.

(3) Podnositelj zahtjeva koji nije državljanin Republike Hrvatske mora nominirati zastupnika (punomoćnika) koji je državljanin RH za podnošenje zahtjeva i korespondenciju u postupku priznavanja.

(4) Način podnošenja zahtjeva za priznavanje sorti i dokumentaciju koja treba biti dostavljena uz zahtjev propisati će ministar."

Članak 42.

U članku 54. stavku 1. riječ: „potpun“ zamjenjuje se riječima: „valjan i da li prijedlog imena sorte ispunjava uvjete da bude prihvaćen.“

Dosadašnji stavci 2. i 3. brišu se, a umjesto njih dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„2) Način i uvjete za utvrđivanje valjanosti zahtjeva te postupanja sa zahtjevom, kao i način i uvjete za utvrđivanje prihvatljivosti imena sorte propisat će ministar.“

Članak 43.

U članku 55. stavku 3. riječi: „ne odgovara“ zamjenjuju se riječima: „nije prihvatljivo“.

U stavku 5. riječ: „valjanosti“ zamjenjuje se riječju: „prihvatljivosti“.

Članak 44.

Članak 56. mijenja se i glasi:

„(1) Nadležni zavod dužan je pravodobno obavijestiti podnositelja zahtjeva da će sorta biti uključena u pokusno polje i od njega zatražiti da dostavi potreban reproduksijski materijal zbog ispitivanja u pokusnom polju i laboratoriju.

(2) Način i uvjete vezane uz obavještanje iz stavka 1. ovoga članka, propise o masi i načinu pripreme reproduksijskog materijala iz stavka 1. ovoga članka i rok sjetve odnosno sadnje propisat će ministar.“

Članak 45.

U članku 58. stavci 2., 3., 4. i 5. brišu se, a umjesto njih dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„(2) Metodu po kojoj se obrađuju podaci iz pokusnog polja i laboratorija kao i način dostavljanja podataka zainteresiranim strankama propisati će ministar.“

Članak 46.

U članku 59. stavku 3. točka 1. riječi: „i uljnih tikvi, sorte voća, ukrasnog, ljekovitog i aromatičnog bilja,“ brišu se.

U stavku 5. riječ: „trećih“ briše se.

U stavku 7. riječ: „uvođenja“ zamjenjuje se riječima: „namjernog ispuštanja“, a riječ: „uvođenje“ zamjenjuje se riječima: „namjerno ispuštanje“.

Članak 47.

U članku 60. stavku 1. podstavku 1. riječ: „zatečene“ briše se.

U stavku 3. riječi: „čuvani biljni genetski izvor“ zamjenjuju se riječima: „čuvana sorta“.

Stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Vrste bilja, pobliže uvjete i poseban postupak priznavanja i očuvanja sorti iz stavka 1. ovoga članka, kao i definiranje domaćih i udomaćenih sorti pojedinih vrsta bilja i sorti koje nisu interesantne za uzgoj u komercijalne svrhe propisat će ministar.“

Članak 48.

U članku 61. stavku 1. riječi: „nadležni zavod“ zamjenjuju se riječju: „Ministarstvo“, a riječi: „i upisu“ zamjenjuju se riječima: „odnosno o nepriznavanju“.

Stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Danom pravomoćnosti rješenja iz stavka 1. ovoga članka sorta se upisuje u Sortnu listu Republike Hrvatske.“

Stavak 3. briše se.

U dosadašnjem stavku 4. koji postaje stavak 3. riječi: „nadležnom Zavodu“ zamjenjuju se riječju: „Ministarstvu“.

Iza sadašnjeg stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

„(4) Razdoblje za koje je sorta priznata i ostaje upisana u Sortnoj listi Republike Hrvatske za pojedine vrste bilja propisat će ministar.“

Članak 49.

U članku 63. stavku 1. riječ: „Zavod“ zamjenjuje se riječju: „Ministarstvo“.

U podstavku 1. brišu se riječi: „od 10 godina“.

Članak 50.

U članku 64. riječ: „Zavod“ zamjenjuje se riječju: „Ministarstvo“.

Članak 51.

U članku 65. riječ: „Zavod“ zamjenjuje se riječju: „Ministarstvo“.

Članak 52.

U članku 66. stavku 2. brišu se riječi: „odnosno Zavod za voćarstvo“.

U stavku 3. riječ: „Zavod“ zamjenjuje se riječju: „Ministarstvo“.

Stavci 4. i 5. brišu se.

Dosadašnji stavak 6. koji postaje stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Razdoblje u kojemu sorta ostaje upisana u Sortnoj listi Republike Hrvatske, uvjete i postupak za obnavljanje upisa sorte u Sortnu listu Republike Hrvatske, te visinu naknade propisat će ministar.“

Članak 53.

U članku 68. stavku 2. riječ: „zatečene“ briše se .

Stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Sadržaj Nacionalne sortne liste i dosjea o sorti, uvjete za uvrštavanje sorti vinove loze i voćnih vrsta na Nacionalnu sortnu listu, kao i uvjete za zadržavanje sorti na sortnoj listi, propisat će ministar.“

Članak 54.

U članku 69. dodaje se novi stavak 1. koji glasi:

„(1) Preporučena sortna lista je službeni popis sorti kojima je posebnim ispitivanjima utvrđena proizvodna i gospodarska vrijednost.“

Dosadašnji stavci 1., 2., 3., 4. i 5. postaju stavci 2., 3., 4., 5. i 6.

Iza dosadašnjeg stavka 5. koji sada postaje stavak 6. dodaje se novi stavak 7. koji glasi:

„(7) Ispitivanje i uvrštavanje sorti na Preporučenu sortnu listu za loze provodi se na temelju Programa ispitivanja sorti za Preporučenu sortnu listu za loze koje Zavod za vinogradarstvo i vinarstvo predlaže Ministarstvu.“

Dosadašnji stavci 6., 7. i 8. postaju stavci 8., 9. i 10.

U dosadašnjem stavku 6. koji postaje stavak 8. broj: "5." zamjenjuje se brojem: „6.“.

U dosadašnjem stavku 7. koji postaje stavak 9. broj: "5." zamjenjuje se brojem: „6.“, a riječi „snosi Ministarstvo“ zamjenjuju se riječima: „propisat će ministar“.

U dosadašnjem stavku 8. koji sada postaje stavak 10. broj: „4.“ zamjenjuje se brojem: „5.“.

Članak 55.

U podnaslovu iznad članka 70. riječi: „matičnih stabala“ brišu se.

Članak 56.

U članku 70. stavku 1. iza riječi: „sorte“ briše se točka i dodaju se riječi: „u Republici Hrvatskoj ili zemlji članici EU.“

U stavku 2. iza riječi: „dobavljača“ briše se točka i dodaju se riječi: „i registrirani za održavanje sorti.“

Stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Ako je ispunjen uvjet istovjetnosti iz stavka 3. ovoga članka zastupnik, s prebivalištem u Republici Hrvatskoj, mora biti opunomoćen od strane održivača za zastupanje u postupku koji se vodi u Zavodu.“

U stavku 5. riječi: „ovlašteni održivač“ zamjenjuju se riječima: „opunomoćeni zastupnik održivača“, a riječ: „propisanim“ zamjenjuje se riječju: „prihvaćenim“.

Stavak 6. mijenja se i glasi:

„ (6) Sadržaj i način vođenja evidencije iz stavka 5. ovoga članka propisat će ministar.“

Članak 57.

U članku 72. stavku 1. riječi: „Dokumentacija koja prati poljoprivredni“ zamjenjuju se riječju: „ Poljoprivredni“.

U stavku 9. riječi: “Pregled pošiljke“ zamjenjuju se riječima: „Način kontrole prilikom uvoza i način vođenja evidencije o obavljenoj kontroli“.

Članak 58.

U članku 73. stavku 1. riječ: „sjemena“ zamjenjuje se riječima: „poljoprivrednog reprodukcijskog materijala“.

Članak 59.

Članak 74. mijenja se i glasi:

„(1) Troškove za usluge i postupke koje provodi nadležni zavod, vrijeme i način uplate te korištenje tih sredstava propisat će ministar.

(2) Vrijednost troškova iskazuje se u bodovima, a vrijednost bodova utvrđuje ministar.“

Članak 60.

U članku 75. stavak 1. točka 1. briše se.

Dosadašnje točke 2. i 3. postaju točke 1. i 2.

U dosadašnjoj točki 3. sadašnjoj točki 2. iza riječi: „sjemena“ dodaju se riječi: „i sadnog materijala“.

Stavak 2. mijenja se i glasi:

„Troškovi iz stavka 1. točke 1. ovoga članka prihod su ovlaštenih laboratorija, a troškovi iz stavka 1. točke 2. ovoga članka prihod su državnog proračuna.“

Članak 61.

U članku 76. stavku 2. podstavak 1. riječi: „sjemenskog usjeva“ zamjenjuju se riječju: „sjemena“.

Članak 62.

U članku 80. stavak 1. točki 6. iza riječi: „propisane“ dodaju se riječi: „iskazane na certifikatima“.

Članak 63.

U članku 94. stavku 1. dodaje se nova točka 6. koja glasi:

„6. ako dobavljač koji uvozi sjeme stavi na tržište sjeme suprotno odredbi članka 22. stavka 2. ovoga Zakona,“.

Dosadašnje točke 6. do 21. postaju točke 7. do 22.

Iza dosadašnje točke 21., koja sada postaje točka 22., dodaje se nova točka 23. koja glasi:

„23. ako ne dostavi Zavodu izvješće o uvezenim količinama sjemena iz članka 29. stavka 7. ovoga Zakona,“

Dosadašnje točke 22. do 25. postaju točke 24. do 27.

Iza dosadašnje točke 25., koja sada postaje točka 27. dodaje se nova točka 28. koja glasi:

„28. ako proizvodi sadni materijal u suprotnosti s odredbom članka 33. ovoga Zakona,“

Dosadašnje točke 26. do 49. postaju točke 29. do 52..

U dosadašnjoj točki 41. sada točki 43. riječ: „Sortna“ zamjenjuje se riječju: „sortna“, a iza riječi: „obavezna“ dodaju se riječi: „Nacionalnoj sortnoj listi ili listi dobavljača,“.

Članak 64.

U članku 97. iza podstavka 4. dodaje se novi podstavak 5. koji glasi:

„- sortama loze upisanim na sortnu listu Zajednice za lozu ili u sortnu listu u jednoj od država članica Zajednice priznaje se status upisa u Sortnu listu Republike Hrvatske s

pravom proizvodnje, prijave za stručni nadzor, uvoza i stavljanja na tržište na teritoriju Republike Hrvatske.“

Dosadašnji podstavci 5. i 6. postaju podstavci 6. i 7.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 65.

(1) Pravne i fizičke osobe koje su po Zakonu o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja („Narodne novine“ broj 131/97 i 163/03) upisane u:

1. Upisnik laboratorija za kontrolu kakvoće poljoprivrednog sjemena smatraju se upisanim u Upisnik laboratorija i registrirani za kontrolu kvalitete sjemena prema ovom Zakonu,

2. Upisnik održivača sorti poljoprivrednog sjemena i sadnog materijala smatraju se upisanim u:

– Upisnik dobavljača sjemena i registriranima za održavanje sjemena prema ovom Zakonu i to za sjeme biljnih vrsta za koje su bili upisani kao održivači u Upisniku održivača sorti poljoprivrednog sjemena i sadnog materijala,

– u Upisnik dobavljača sadnog materijala i registriranima za održavanje sadnog materijala i to za vrste bilja za koje su bili upisani u Upisnik održivača sorti poljoprivrednog sjemena i sadnog materijala.

(2) Pravne i fizičke osobe koje su prema stavku 1. ovoga članka upisane u upisnike iz članka članka 7. stavka 1. ovoga Zakona ostaju upisane u trajanju od jedne godine od dana stupanja na snagu podzakonskog propisa iz članka 7. stavka 5. Zakona. Pravne i fizičke osobe upisane u upisnike iz članka 7. stavka 1. ovoga Zakona oslobođene su plaćanja troškova upravne pristojbe prema članku 13. stavak 2. točka 1. tarifnom broju 44. Zakona o upravnim pristojbama („Narodne novine“ broj 8/96, 77/96, 131/97, 68/98, 66/99, 145/99, 30/00, 116/00, 163/03, 17/04, 110/04, 141/04, 150/05, 153/05 i 129/06).

Članak 66.

Sorte koje se nalaze na Nacionalnoj sortnoj listi u skladu s člankom 68. stavak 2. Zakona mogu se proizvoditi, prijaviti za stručni nadzor i stavljanje na tržište Republike Hrvatske do stupanja Republike Hrvatske u Europsku uniju.

Članak 67.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

2. OBRAZLOŽENJE NACRTA KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SJEMENU, SADNOM MATERIJALU I PRIZNAVANJU SORTI POLJOPRIVREDNOG BILJA

Uz članak 1.

Napravljenom izmjenom članka preciznije se definiranja područje primjene ovoga Zakona.

Uz članak 2.

Članak je dopunjen novim definicijama izraza koji se koriste u ovom Zakonu.

Uz članak 3.

Ovim člankom preciznije se propisuje nadležnost pojedinih tijela.

Uz članak 4.

U ovom članku promijenjen je naziv povjerenstava i dodatno su propisane naknade za članove povjerenstava i radnih tijela.

Uz članak 5.

U ovom članku upis i vođenje sortnih lista vraćeno je u nadležnost Ministarstva. Djelatnosti oplemenjivanja i stavljanja na tržište sjemena i sadnog materijala brisana su.

Uz članak 6.

U ovom članku izmijenjena je odredba kojom se propisuje da Ministarstvo donosi rješenja o upisu u upisnike koje vodi.

Uz članak 7.

Ovom izmjenom ispravlja se greška napravljena u osnovnom tekstu Zakona u kojemu umjesto generacija stoji kategorija.

Uz članak 8.

Ovim člankom definira se obveza dobavljača kako bi se registrirao za proizvodnju sjemena.

Uz članak 9.

Ovom izmjenom ispravlja se greška napravljena u osnovnom tekstu Zakona u kojemu umjesto biljnog zdravstva stoji zdravstvenog stanja bilja.

Uz članak 10.

U ovom članku propisuju se uvjeti pod kojima dobavljač može za stranog naručitelja proizvoditi sjeme od sorte koja se ne nalazi na Sortnoj listi Republike Hrvatske ili Nacionalnoj sortnoj listi.

Uz članak 11.

Ovom izmjenom definira se tko može obavljati nadzor sjemena.

Uz članak 12.

Ovom izmjenom definira se tko može obavljati doradu sjemena.

Uz članak 13.

Ovom izmjenom definira se tko može pripremati mješavine sjemena.

Uz članak 14.

Ovom izmjenom preciznije se definira dobavljač koji je može doradivati sjeme.

Uz članak 15.

Ovom izmjenom jasnije je definira odgovornost pravne i fizičke osobe za kvalitetu sjemena stavljenog na tržište.

Uz članak 16.

Ovim člankom definira se dobavljač, registriran za proizvodnju i/ili doradu, koji sam može izdati certifikat o sjemenu.

Uz članak 17.

Ovom izmjenom želi se dobavljaču uvesti obveza uzimanja uzoraka sjemena prije stavljanja na tržište za potrebe naknadne kontrole.

Uz članak 18.

Izmjenom ovoga članka daje se mogućnost dobavljačima sjemena da stave na tržište sjeme označeno samo certifikatom proizvođača.

Uz članak 19.

U ovom članku željelo se naglasiti da je bitan datum ponovnog plombiranja pakiranja sjemena.

Uz članak 20.

Ovom izmjenom želi se naglasiti da sjeme koje se stavlja na tržište pored ostalih uvjeta mora pripadati sorti koja se nalazi na Sortnoj listi Republike Hrvatske ili Nacionalnoj sortnoj listi.

Uz članak 21.

Ovom odredbom dana je mogućnost trgovinama sjemena na malo koje stavljaju na tržište sjeme pakirano u sitna pakiranja (sitno pakiranje sjemena povrća, sitna A pakiranja sjemena krmnog bilja) da ne moraju u svakoj prodavaonici imati zaposlenog djelatnika sa završenim IV. stupnjem stručne spreme.

Uz članak 22.

U ovom članku brisane su riječi „viših“ i „vlage“ jer se iznimka odnosi na sve kategorije i na klijavost sjemena.

Uz članak 23.

Ovim člankom preciznije se definiraju uvjeti obavljanja uvoza sjemena i obaveze dobavljača.

Uz članak 24.

Ovom izmjenom jasnije je definira odgovornost pravne i fizičke osobe za kvalitetu sjemena uvezenog i stavljenog na tržište.

Uz članak 25.

U ovom članku pored ostalih ustanova kojima je dana mogućnost izuzeća od odredbi o uvozu i stavljanju na tržište dodani su i državni zavodi.

Uz članak 26.

U ovom članku preciznije se definiraju mjere, radnje i uvjeti koje moraju ispunjavati dobavljači sadnog materijala registrirani za proizvodnju sadnog materijala.

Uz članak 27.

Ovom izmjenom jasnije je definira odgovornost pravne i fizičke osobe za kvalitetu sadnog materijala stavljenog na tržište.

Uz članak 28.

Ovim člankom definira se ustanova nadležna za utvrđivanje zdravstvenog stanja sadnog materijala.

Uz članak 29.

U ovoj izmjeni jasnije se definira pojam stručnog nadzora i nadzora pod stručnom kontrolom.

Uz članak 30.

U ovom članku dodatno je propisan način vođenja evidencije o izdanim uvjerenjima.

Uz članak 31.

Ovim izmjenama jasnije su definirane mjere prema dobavljaču čiji sadni materijal u tijeku proizvodnje i na tržištu ne udovoljava propisanim uvjetima.

Uz članak 32.

Ovom odredbom želi se dati mogućnost dobavljačima sadnog materijala, registriranim za proizvodnju i/ili doradu, da sami izdaju certifikate o sadnom materijalu.

Uz članak 33.

Izmjenom ovoga članka daje se mogućnost dobavljačima sadnog materijala da stave na tržište sadni materijal označen samo certifikatom proizvođača.

Uz članak 34.

Ovom izmjenom želi se naglasiti da sadni materijal koje se stavlja na tržište pored ostalih uvjeta mora pripadati sorti koja se nalazi na Sortnoj listi Republike Hrvatske, Nacionalnoj sortnoj listi ili listi dobavljača.

Uz članak 35.

Ovom izmjenom dana je mogućnost da se propišu iznimke vezane uz obavljanje djelatnosti trgovine na veliko i malo.

Uz članak 36.

Ovom odredbom daje se mogućnost uvoza i sadnog materijal koji se nalazi na Nacionalnoj sortnoj listi ili listi dobavljača.

Uz članak 37.

Ovom izmjenom jasnije je definirana odgovornost pravne i fizičke osobe za kvalitetu sadnog materijala uvezenog i stavljenog na tržište.

Uz članak 38.

U ovom članku pored ostalih ustanova kojima je dana mogućnost izuzeća od odredbi o uvozu i stavljanju na tržište sadnog materijala dodani su i državni zavodi.

Uz članak 39.

Ovom odredbom jasnije se definira Sortna lista Republike Hrvatske.

Uz članak 40.

U ovom članku ispravljena je greška u padežu.

Uz članak 41.

Ovom izmjenom jasnije se definiraju osobe koje mogu podnijeti zahtjev za priznavanje sorte, način podnošenja zahtjeva za priznavanje sorti i dokumentacija koja treba biti dostavljena uz zahtjev.

Uz članak 42.

U ovom članku propisan je način i uvjeti za utvrđivanje prihvatljivosti zahtjeva.

Uz članak 43.

U ovom članku napravljena je izmjena u izričaju.

Uz članak 44.

Ovim izmjenama propisuje se obveza podnositelja zahtjeva da dostavi potreban reproduksijski materijal za provođenje postupka priznavanja sorti.

Uz članak 45.

U ovom članku daje se mogućnost ministru da propiše metodu po kojoj se obrađuju podaci iz pokusnog polja i laboratorija kao i način dostavljanja podataka zainteresiranim strankama.

Uz članak 46.

Ovim izmjenama brisane su vrste na koje se ne odnose odredbe Zakona iz razloga što ili ne postoji obveza upisa sorata na sortnu listu, ili se radi o vrstama koje se ne uređuju ovim Zakonom.

Uz članak 47.

Ovim člankom uvodi se termin „čuvana sorta“ koji preciznije označava sortu na Sortnoj listi Republike Hrvatske.

Uz članak 48.

Ovim člankom izmijenjeno je tijelo koje donosi rješenje o priznavanju odnosno nepriznavanju sorte.

Uz članak 49.

Ovim člankom izmijenjeno je tijelo koje donosi rješenje o brisanju sorte.

Uz članak 50.

Ovim člankom izmijenjeno je tijelo koje donosi rješenje o brisanju sorte.

Uz članak 51.

Ovim člankom izmijenjeno je tijelo koje donosi proglašava ništavnim rješenje o upisu sorte.

Uz članak 52.

Ovim člankom izmijenjeno je tijelo koje izdaje rješenje o obnavljanju upisa sorte.

Uz članak 53.

U ovom članku brisana je kao nepotrebna riječ „zatečene“.

Uz članak 54.

U izmjeni članka definira se Preporučena sortna lista i način ispitivanja i uvrštavanja sorata vinove loze na nju.

Uz članak 55.

Riječi „matičnih stabala“ brišu se u podnaslovu kao nepotrebne.

Uz članak 56.

Ovim izmjenama dodatno se propisuju uvjeti za održavanje sorte.

Uz članak 57.

Brisanjem riječi „dokumentacija“ stavilo se težište na pregled poljoprivrednog reprodukcijskog materijala.

Uz članak 58.

Ovom izmjenom htjelo se obuhvatiti i sjeme i sadni materijal kao poljoprivredni reprodukcijski materijal.

Uz članak 59.

Ova odredba izmijenjena je na način da se mogu propisati svi troškovi.

Uz članak 60.

Ovom dopunom predviđa se plaćanje troškova i za kontrolu uvoznih pošiljaka sadnog materijala.

Uz članak 61.

U ovom članku izmijenjene su riječi kako bi se točnije definirao predmet stručnog nadzora.

Uz članak 62.

Ovom dopunom daje se mogućnost nadležnoj inspekciji da naredi izmjenu certifikata na pakiranju i certifikata uz otpremnicu ako utvrdi da poljoprivredni reprodukcijski materijal na tržištu nije propisno označen odnosno nije kvalitete iskazane na certifikatima.

Uz članak 63.

U ovom članku dopunjene su kaznene odredbe nastale kao rezultat dopuna članka.

Uz članak 64.

Dopunom novog podstavka sortama loze upisanim na sortnu listu Zajednice za lozu ili u sortnu listu u jednoj od država članica Zajednice priznaje se status upisa u Sortnu listu Republike Hrvatske, s pravom proizvodnje, prijave za stručni nadzor, uvoza i stavljanja na tržište na teritoriju Republike Hrvatske.

Uz članak 65.

Ovom izmjenom preciznije se definiraju pravne i fizičke osobe koje se smatraju upisane u Upisnik dobavljača sjemena i Upisnik dobavljača sadnog materijala.

Uz članak 66.

Ovim člankom definira se period do kojega se mogu proizvoditi i stavljati na tržište sorte koje su upisane u Nacionalnu sortnu listu.

Uz članak 67.

Ovim člankom uređuje se vrijeme stupanja na snagu i primjene ovoga Zakona.

VI. TEKST VAŽEĆEG ZAKONA O SJEMENU, SADNOM MATERIJALU I PRIZNAVANJU SORTI POLJOPRIVREDNOG BILJA (ČLANCI KOJI SE MIJENJAJU)

Članak 2.

(1) Ovaj se Zakon primjenjuje na poljoprivredni reprodukcijски materijal sljedećih skupina i vrsta bilja:

- žitarice, repe, krumpir, krmno bilje, uljarice i predivo bilje, povrće, voće, vinovu lozu i ukrasno bilje,
- poljoprivredni reprodukcijски materijal drugih skupina i vrsta bilja, koje nisu uključene prema podstavku 1. ovoga stavka, ako je proizveden i stavlja se na tržište na području Republike Hrvatske.

(2) Ovaj Zakon ne primjenjuje se na:

- poljoprivredni reprodukcijски materijal namijenjen izvozu u treće zemlje,
- poljoprivredni reprodukcijски materijal koji je proizveden u državi članici Zajednice i stavlja se na tržište Republike Hrvatske, a ne pripada vrstama bilja iz stavka 1. podstavka 1. ovoga članka.

(3) Ministar poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva (u daljnjem tekstu: ministar) pobliže će propisati vrste bilja iz stavka 1. ovoga članka na koje se primjenjuju odredbe ovoga Zakona.

Članak 3.

U smislu ovoga Zakona pojedini izrazi imaju sljedeća značenja:

1. *Poljoprivredni reprodukcijски materijal* je poljoprivredno sjeme i poljoprivredni sadni materijal bilo kao sjeme, cijele biljke ili njihovi dijelovi kada se koriste za umnažanje i proizvodnju poljoprivrednog sjemena, za sjetvu ili sadnju s ciljem proizvodnje poljoprivrednog bilja.

2. *Poljoprivredno sjeme* (u daljnjem tekstu: sjeme) jesu generativni i vegetativni dijelovi poljoprivrednog bilja koji služe za umnažanje i proizvodnju poljoprivrednog bilja.
3. *Poljoprivredni sadni materijal* (u daljnjem tekstu: sadni materijal) obuhvaća reprodukcijski sadni materijal, sadnice, presadnice povrća i ukrasno bilje osim šumskoga sadnog materijala.
4. *Reprodukcijski sadni materijal* je sjeme za proizvodnju podloga, sjemenjaci, vegetativne podloge, korjenjaci, korjenovi izdanci, vriježe, cijepljene podloge, pupovi, zrele i zelene reznice, plemke i meristem koji potječu od matičnih biljaka.
5. *Sadnica* je jednogodišnja ili višegodišnja biljka namijenjena uzgoju voća, vinove loze i hmelja, sadnji ili presađivanju.
6. *Presadnica povrća* je biljni materijal dobiven generativnim ili vegetativnim putem, a služi za proizvodnju povrća.
7. *Ukrasno bilje* čini sjeme, lukovice, gomolji, rizomi, presadnice i sadnice cvijeća i ostalog ukrasnog bilja.
8. *Sorta poljoprivrednog bilja* (u daljnjem tekstu: sorta) skupina je biljaka unutar najniže botaničke sistematske jedinice koja se odlikuje izražajnošću svojstava određenog genotipa ili kombinacije genotipova, razlikovanjem od bilo koje druge sorte prema barem jednom od navedenih svojstava, te kao cjelina ostaje nepromijenjena nakon umnažanja ili na kraju svojstvenog ciklusa umnažanja.
9. *Kategorija* je određen stupanj kvalitete poljoprivrednoga reprodukcijskog materijala.
10. *Partija* je određena količina ili broj jedinica poljoprivrednoga reprodukcijskog materijala koja se prepoznaje po ujednačenosti sastava i po podrijetlu.
11. *Sjemenska mješavina* je mješavina sjemena različitih vrsta i sorti.
12. *Sitna pakiranja* su pakiranja sjemena određenih vrsta bilja određene maksimalne težine.
13. *Oplemenjivač sorte* (u daljnjem tekstu: oplemenjivač) je fizička ili pravna osoba koja je kroz oplemenjivački proces stvorila novu sortu.
14. *Oplemenjivačko pravo* je pravo koje proizlazi iz Zakona o zaštiti biljnih sorti (»Narodne novine« broj 131/97., 62/00.).
15. *Dobavljač* je pravna osoba sa sjedištem ili fizička osoba s prebivalištem u Republici Hrvatskoj koja se bavi jednom od sljedećih djelatnosti: oplemenjivanje, održavanje, proizvodnja, dorada, stavljanje na tržište i uvoz poljoprivrednoga reprodukcijskog materijala.
16. *Održivač sorte* je pravna ili fizička osoba koja održava sortu.
17. *Uzorkivač sjemena* je fizička osoba ovlaštena za uzorkovanje sjemena.
18. *Laboratorij* je pravna osoba ovlaštena od strane Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) za obavljanje poslova analize kvalitete poljoprivrednog reprodukcijskog materijala i izdavanje izvješća.
19. *Stavljanje na tržište* je prodaja, držanje s ciljem prodaje, ponuda za prodaju i svako raspolaganje, opskrba ili prijenos poljoprivrednog reprodukcijskog materijala na treće osobe s ciljem komercijalnog korištenja uz naknadu ili bez nje. Isporuka nadležnim tijelima za ispitivanje i kontrolu te dobavljačima na doradu, ako dobavljači koji doraduju poljoprivredni reprodukcijski materijal ne steknu pravo vlasništva nad isporučenim materijalom, ne smatra se stavljanjem na tržište.
20. *Uvoz poljoprivrednoga reprodukcijskog materijala* je njegov unos na carinsko područje Republike Hrvatske, osim unošenja radi provoza.
21. *Nadležno tijelo* je središnje tijelo državne uprave, ustanova te pravna i fizička osoba ovlaštena za obavljanje određenih djelatnosti po ovom Zakonu i nadležne

pravne ili fizičke osobe ovlaštene za poslove koji su predmet ovoga Zakona u trećim zemljama.

22. *Certifikacija* je postupak potvrđivanja poljoprivrednoga reprodukcijškog materijala kroz provođenje stručnog nadzora ili nadzora pod stručnom kontrolom i izdavanje certifikata o sjemenu, odnosno certifikata o sadnom materijalu.

23. *Banka biljnih gena* je mjesto čuvanja, opisivanja, sakupljanja, uporabe i održavanja biljnih genetskih izvora za hranu i poljoprivredu.

24. *Biljni genetski izvor* je svaki biljni ili genetski materijal koji ima aktualnu ili potencijalnu vrijednost za hranu ili drugu uporabu u poljoprivredi.

25. *Treće zemlje* su sve zemlje iz kojih se uvozi poljoprivredni reprodukcijški materijal u Republiku Hrvatsku.

26. *Države članice Zajednice* su države članice Europske unije.

27. *DUS* je postupak utvrđivanja različitosti, ujednačenosti i postojanosti novih biljnih sorti u svrhu stjecanja oplemenjivačkog prava i priznavanja sorti poljoprivrednog bilja.

28. *UPOV* je Međunarodna organizacija za zaštitu novih biljnih sorti.

29. *Stručni nadzor* je postupak kontrole poljoprivrednoga reprodukcijškog materijala koji provodi Zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo (u daljnjem tekstu: Zavod) radi izdavanja certifikata.

30. *Nadzor pod stručnom kontrolom* je postupak kontrole poljoprivrednog reprodukcijškog materijala koji provode pravne ili fizičke osobe pod stručnom kontrolom Zavoda za sjemenarstvo i rasadničarstvo.

31. *Stručna kontrola* je provjera dobavljača koju provodi Zavod u postupku kontrole vlastite proizvodnje poljoprivrednoga reprodukcijškog materijala.

32. *Zajednička sortna lista* Zajednice je katalog sorti poljoprivrednoga reprodukcijškog materijala kojeg čine sorte koje su priznate i uvrštene u sortne liste pojedinih država članica Zajednice.

33. *Neprofesionalni krajnji korisnik* je fizička ili pravna osoba koja nije profesionalno uključena u proizvodnju ili prodaju sjemena i/ili sadnog materijala.

34. *In situ* je čuvanje genetskog materijala u ekosustavu ili prirodnom staništu ili u kultiviranom (on-farm) okruženju gdje se primjerci uzgajaju u ograničenom broju.

35. *In vitro* je uzgoj bilja u definiranim okolinskim uvjetima.

Članak 4.

(1) Poslove iz područja sjemenarstva, rasadničarstva i priznavanja sorti obavlja Zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo, ustanova koju je osnovala Vlada Republike Hrvatske.

(2) Na temelju ovoga Zakona, Zavod obavlja sljedeće poslove i zadaće:

- certifikacija sjemena i sadnog materijala, kroz postupak stručnog nadzora i nadzora pod stručnom kontrolom nad proizvodnjom, doradom, odnosno proizvodnjom, pakiranjem, plombiranjem i označavanjem sjemena i sadnog materijala,
- priznavanje sorti žitarica, uljarica i predivog bilja, repa, krmnog bilja i krumpira, povrća i ukrasnog bilja i vinove loze,
- nadzor nad radom ovlaštenih laboratorija,
- nadzor nad radom ovlaštenih uzorkivača,
- nadzor nad radom ovlaštenih održivača sorti,
- očuvanje biljnih genetskih izvora poljoprivrednog bilja,
- provjere postojanja uvjeta za upis u upisnike, laboratorija, održivača sorti i uzorkivača sjemena,

– upis i vođenje Sortne liste poljoprivrednog bilja Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Sortna lista Republike Hrvatske), Nacionalne sortne liste i Preporučene sortne liste,

– upis i vođenje Upisnika održivača sorti.

(3) Poslove iz područja priznavanja sorti voćnih vrsta obavlja Zavod za voćarstvo ustanova koju je osnovala Vlada Republike Hrvatske.

(4) Ministar može na prijedlog Zavoda ovlastiti i druge fizičke osobe za obavljanje stručnog nadzora.

(5) Radi praćenja učinkovitosti i stanja u sjemenarstvu i rasadničarstvu, o obavljanju poslova iz svoje djelatnosti, zavodi su dužni najmanje jednom godišnje izvjestiti Ministarstvo.

Članak 5.

(1) Za praćenje razvitka poljoprivrednog sjemenarstva, rasadničarstva i priznavanja sorti, za davanje službenih mišljenja i prijedloga o ovom području, u Ministarstvu se osnivaju:

1. Povjerenstvo za poljoprivredno sjemenarstvo,
2. Povjerenstvo za poljoprivredno rasadničarstvo,
3. Povjerenstvo za priznavanje sorti ratarskog bilja, povrća i ukrasnog bilja,
4. Povjerenstvo za priznavanje sorti voćnih vrsta,
5. Povjerenstvo za priznavanje sorti vinove loze,
6. Povjerenstvo za biljne genetske izvore.

(2) Povjerenstva iz stavka 1. ovoga članka osniva i njihova predsjednika, članove i tajnika imenuje ministar, rješenjem koje se objavljuje u »Narodnim novinama«.

(3) Ministar može osnovati i druga radna tijela radi rješavanja specifičnih poslova iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 7.

(1) U obavljanju poslova sjemenarstva, rasadničarstva i priznavanja sorti, Ministarstvo vodi sljedeće upisnike:

1. Upisnik dobavljača poljoprivrednoga sjemena (u daljnjem tekstu: Upisnik dobavljača sjemena),
2. Upisnik dobavljača poljoprivrednoga sadnog materijala (u daljnjem tekstu: Upisnik dobavljača sadnog materijala),
3. Upisnik laboratorija za kontrolu kvalitete poljoprivrednoga reprodukcijskog materijala (u daljnjem tekstu: Upisnik laboratorija),
4. Upisnik uzorkivača sjemena (u daljnjem tekstu: Upisnik uzorkivača).

(2) U upisnike dobavljača iz stavka 1. točke 1. i 2. ovoga članka ne upisuju se dobavljači sjemena i sadnog materijala koji se bave isključivo stavljanjem na tržište sjemena i sadnog materijala na način da ga samo distribuiraju i prodaju u originalnom pakiranju, te proizvođači sadnog materijala koji ga proizvode i stavljaju na tržište u skladu sa člankom 44. ovoga Zakona.

(3) Prilikom upisa u upisnike iz stavka 1. točke 1. i 2. ovoga članka dobavljači se registriraju za obavljanje pojedinih djelatnosti u proizvodnji i stavljanju na tržište poljoprivrednoga reprodukcijskog materijala.

(4) U upisnike iz stavka 1. točke 1. i 2. ovoga članka dobavljači se mogu registrirati za:
– oplemenjivanje, održavanje sorti, proizvodnju, doradu, uvoz i stavljanje na tržište sjemena u Upisnik dobavljača sjemena,

– oplemenjivanje, održavanje sorti, proizvodnju, uvoz i stavljanje na tržište sadnog materijala u Upisnik dobavljača sadnog materijala.

(5) Uvjete kojima moraju udovoljavati pravne i fizičke osobe za upis u upisnike iz stavka 1. ovoga članka i registraciju pojedinih djelatnosti iz stavka 4. ovoga članka i upisnik iz članka 4. stavka 2. podstavka 9. ovoga Zakona te sadržaj i način vođenja upisnika, propisati će ministar.

Članak 8.

(1) Ministarstvo, odnosno Zavod, u okviru svojih nadležnosti donose rješenja o upisu u upisnike iz članka 4. stavka 2. i članka 7. stavka 1. ovoga Zakona, na zahtjev pravnih i fizičkih osoba, ako te pravne i fizičke osobe udovoljavaju uvjetima propisanim ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

(2) Ministarstvo, odnosno Zavod, će rješenjem brisati pravnu i fizičku osobu upisanu u upisnike iz stavka 1. ovoga članka ako:

– pravna ili fizička osoba podnese zahtjev za brisanje iz pripadajućeg upisnika,

– kao nadležno tijelo, utvrdi da je pravna ili fizička osoba prestala udovoljavati uvjetima propisanim ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona,

– kao nadležno tijelo, utvrdi da pravna ili fizička osoba ne obavlja poslove za koje je upisana sukladno ovom Zakonu i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

(3) Brisanje iz upisnika iz stavka 1. ovoga članka provest će se i kada se uvjeti za brisanje utvrde kao mjera nadležne inspekcije ili na prijedlog Zavoda iz razloga navedenih u stavku 2. podstavku 2. i 3. ovoga članka.

(4) Upis i brisanje na temelju pravomoćnog rješenja iz stavka 1. i 2. ovoga članka objavljuju se u »Narodnim novinama« i na web stranicama Ministarstva.

Članak 9.

(1) Na tržište se može staviti sjeme kojemu je u postupku certifikacije utvrđena kategorija.

(2) Sjeme može biti sljedećih kategorija: oplemenjivačevo sjeme, predosnovno sjeme, osnovno sjeme, certificirano sjeme, certificirano sjeme I., II. i III. kategorije, standardno sjeme i komercijalno sjeme.

(3) Kategorije za pojedine vrste bilja i uvjete kojima moraju udovoljiti pojedine kategorije sjemena da bi bile potvrđene u nadzoru propisat će ministar.

(4) Za pojedine vrste bilja ministar može propisati da se nakon određenog datuma na tržište mogu staviti samo određene kategorije sjemena.

Članak 10.

(1) Sjeme mogu proizvoditi pravne i fizičke osobe koje su upisane i registrirane u Upisnik dobavljača sjemena.

(2) Dobavljač sjemena može proizvoditi sjeme i prijaviti proizvodnju sjemena za stručni nadzor ako je sorta upisana u Sortnu listu Republike Hrvatske ili Nacionalnu sortnu listu ili se sorta nalazi u zadnjoj godini postupka priznavanja.

(3) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka za određene vrste ljekovitog, aromatičnog i začinskog bilja ministar može odobriti proizvodnju sjemena i prijavu za stručni nadzor.

(4) Dobavljač sjemena dužan je o masi proizvedenog sjemena izvijestiti Zavod najkasnije 15 dana po berbi ili žetvi sjemena.

Članak 11.

(1) Ministar će zabraniti korištenje genetski modificirane sorte na cijelom ili dijelu područja Republike Hrvatske ili odrediti odgovarajuće uvjete za proizvodnju, u slučaju kada se utvrdi da bi uzgoj određene genetski modificirane sorte mogao biti sa zdravstvenog stanovišta štetan za druge sorte iste vrste ili druge vrste biljaka ili ako postoji opravdana sumnja da određena sorta predstavlja opasnost za ljudsko zdravlje i okoliš.

(2) Ako se ustanovi da bi uzgoj određene sorte, koja se nalazi na Sortnoj listi Republike Hrvatske mogao biti sa stanovišta zdravstvenog stanja bilja štetan za uzgoj drugih sorti ili vrsta ili predstavlja opasnost za okoliš i ljudsko zdravlje, ministar može kada se radi o genetski modificiranoj sorti zabraniti stavljanje na tržište sjemena te sorte na cijelom ili dijelu područja Republike Hrvatske.

(3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka kada postoji neposredna opasnost od širenja štetnih organizama ili neposredna opasnost za ljudsko zdravlje ili okoliš, ministar će rješenjem zabraniti stavljanje na tržište sjemena ili reprodukcijskog materijala te sorte na cijelom ili dijelu područja Republike Hrvatske čim je podnijet zahtjev za dobivanje odobrenja kod nadležnog tijela Zajednice.

Članak 12.

(1) Dobavljač sjemena može za račun naručitelja iz treće zemlje od uvezenog sjemena proizvoditi u Republici Hrvatskoj sjeme ako sorta nije na Sortnoj listi Republike Hrvatske, osim genetski modificiranih sorti.

(2) Sjeme iz stavka 1. ovoga članka može se umnažati uz odobrenje Ministarstva i na temelju ugovora s inozemnim naručiteljem, prema kojem inozemni naručitelj preuzima cjelokupnu količinu proizvedenog naturalnog ili doradenog sjemena.

(3) Na zahtjev dobavljača sjemena Zavod može provesti stručni nadzor i izdati OECD certifikat za međunarodni promet, s naznakom da nije za tržište.

(4) Sjeme iz stavka 1. ovoga članka nije dopušteno stavljanje na tržište.

(5) Dobavljač sjemena dužan je o proizvodnji, iz stavka 1. ovoga članka, izvijestiti nadležnu inspekciju.

(6) Uvjete i način označavanja sjemena iz stavka 1. ovoga članka propisat će ministar.

Članak 14.

(1) Stručni nadzor nad proizvodnjom sjemena provodi Zavod.

(2) Za određene vrste bilja i njihove kategorije Zavod može odobriti dobavljaču sjemena da na vlastitoj proizvodnji obavlja nadzor pod stručnom kontrolom.

(3) Dobavljači sjemena prijavljuju Zavodu proizvodnju svih kategorija na svim lokacijama u vlasništvu, posjedu ili ugovornoj proizvodnji radi obavljanja nadzora iz stavka 1. i 2. ovoga članka.

(4) Zavod izvješćuje Ministarstvo o obavljenom nadzoru nakon završenog nadzora svake kulture.

(5) Program osposobljavanja i uvjete za ovlašćivanje osoba za obavljanje nadzora iz stavka 1. ovoga članka i mjere prema osobama ovlaštenim za obavljanje nadzora, uvjete koje moraju ispunjavati dobavljači iz stavka 2. ovoga članka, način i vrijeme prijave za nadzor te obrazac izvješća propisat će ministar.

Članak 16.

- (1) Dorada sjemena je sušenje, čišćenje, kalibriranje, piliranje, tretiranje sredstvima za zaštitu bilja, pakiranje, plombiranje i označavanje.
- (2) Sjeme može doradivati pravna i fizička osoba koja je upisana i registrirana u Upisniku dobavljača sjemena.
- (3) Dobavljač sjemena ne smije doradivati naturalno sjeme ako to sjeme nema zapisnik o nadzoru ili uvjerenje.
- (4) Dobavljač sjemena mora voditi evidenciju o masi preuzetoga naturalnog i doradenog sjemena.
- (5) Sadržaj, oblik i način vođenja evidencije iz stavka 4. ovoga članka propisat će ministar.

Članak 17.

- (1) Dobavljač sjemena može u postupku dorade pripremati mješavine sjemena različitih vrsta i sorti u različitim omjerima.
- (2) Sjeme svake vrste i sorte u mješavini iz stavka 1. ovoga članka mora biti pojedinačno certificirano.
- (3) Uvjete pripremanja mješavine sjemena i postupak stručnog nadzora prilikom pripremanja mješavine sjemena propisat će ministar.

Članak 18.

- (1) Tijekom žetve, odnosno berbe, prijevoza, skladištenja, te svih faza dorade naturalno sjeme mora biti odvojeno, označeno i pod nadzorom.
- (2) Naturalno sjeme, koje se prevozi od njive do mjesta skladištenja odnosno čuvanja i dorade, moraju pratiti podaci o proizvođaču, proizvodnoj površini, količini, vrsti, sorti i kategoriji naturalnog sjemena.
- (3) Iznimno od odredbi članka 20. stavka 1. i članka 23. ovoga Zakona, a u slučaju stavljanja na tržište naturalnog sjemena, Zavod može za to sjeme izdati certifikat o sjemenu koje nije konačno certificirano pod uvjetom da je za sjeme izdano uvjerenje iz članka 15. stavka 2. ovoga Zakona, ako je pakirano i označeno i ako ga na tržište stavlja dobavljač koji je upisan i registriran u Upisniku dobavljača sjemena.
- (4) Uvjete nadzora i način postupanja sa sjemenom u fazama iz stavka 1. ovoga članka, te način pakiranja i označavanja sjemena iz stavka 3. ovoga članka propisat će ministar.

Članak 19.

- (1) Kvaliteta sjemena, u smislu ovoga Zakona, jest čistoća, klijavost, vlaga, zdravstveno stanje te čistoća vrste i sorte.
- (2) Sjeme koje se stavlja na tržište mora udovoljavati minimalnim zahtjevima kvalitete iz stavka 6. ovoga članka.
- (3) Prije stavljanja na tržište za svaku partiju sjemena mora se utvrditi kvaliteta sjemena.
- (4) Kvaliteta sjemena utvrđuje se na uzorku sjemena koji uzima uzorkivač sjemena upisan u Upisnik uzorkivača.
- (5) Kvalitetu sjemena utvrđuje laboratorij upisan u Upisnik laboratorija i o tome izdaje izvješće o kvaliteti sjemena.

(6) Minimalne zahtjeve o kvaliteti sjemena, veličinu partije sjemena za pojedinu vrstu bilja i njihove mješavine, stručno osposobljavanje uzorkivača iz stavka 4. ovoga članka, metode uzorkovanja i ispitivanja kvalitete sjemena, nadzor rada uzorkivača i nadzor rada laboratorija iz stavka 5. ovoga članka, propisat će ministar.

(7) Ako se u postupku nadzora rada laboratorija i uzorkivača od strane Zavoda utvrdi da ne udovoljavaju uvjetima propisanim ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju njega, Zavod će naložiti mjere i rok za ispravljanje utvrđenih nepravilnosti te u slučaju neispravljanja ili ponavljanja nepravilnosti, Ministarstvo će na prijedlog Zavoda rješenjem trajno ili privremeno brisati laboratorij i uzorkivača iz pripadajućih upisnika.

(8) Za kvalitetu sjemena odgovaran je dobavljač sjemena koji ga stavlja na tržište.

Članak 20.

(1) Zavod izdaje certifikat o sjemenu ako se iz nalaza nadzora te izvješća o kvaliteti sjemena utvrdi da proizvedeno sjeme udovoljava svim uvjetima ovoga Zakona i propisa donijetih na temelju ovoga Zakona.

(2) Na temelju zahtjeva dobavljača sjemena koji je upisan i registriran u Upisniku dobavljača sjemena Zavod izdaje certifikat o sjemenu.

(3) Zavod i dobavljač iz stavka 2. ovoga članka vode evidenciju o izdanim certifikatima o sjemenu, odnosno evidenciju o sjemenu za koje se podnosi zahtjev za izdavanje certifikata o sjemenu.

(4) Dobavljač mora Zavodu omogućiti provjeru pravilnog korištenja izdanih certifikata o sjemenu.

(5) Zavod će priznati stručni nadzor i određenu kategoriju te izdati certifikat o sjemenu za sjeme određenih vrsta bilja:

– koje je proizvedeno izravno od određenih viših kategorija sjemena, koje su nadzirane i za njih je izdan odgovarajući dokument o sjemenu u jednoj ili više država članica Zajednice ili u trećoj zemlji u kojoj je postupak certifikacije istovjetan postupku utvrđenom propisima Zajednice ili koje je proizvedeno iz križanja određenih viših kategorija sjemena, koje su certificirane u državi članici Zajednice, s određenim višim kategorijama sjemena koje je certificirano u trećoj zemlji u kojoj je postupak certifikacije istovjetan postupku utvrđenom propisima Zajednice i

– ako je pobrano ili požeto u drugoj državi članici Zajednice i ako je pregledom u polju sjeme udovoljilo uvjetima za izdavanje uvjerenja iz članka 15. stavka 2. ovoga Zakona i za tu kategoriju udovoljava uvjetima kvalitete iz članka 19. stavka 6. ovoga Zakona.

(6) Kada proizvedeno sjeme na način iz stavka 5. ovoga članka potječe od certificiranog sjemena generacija koje prethode osnovnom sjemenu, Zavod će takvom sjemenu priznati kategoriju osnovno sjeme, ako sjeme udovoljava ostalim uvjetima propisanim za tu kategoriju.

(7) Sjeme koje udovoljava uvjetima iz stavka 5. i 6. ovoga članka se pakira, plombira i označava u skladu s člankom 23. stavkom 1., 2. i 3. ovoga Zakona, ali uz izdavanje posebnog certifikata o sjemenu koje nije konačno certificirano, na pakiranju i uz otpremnicu.

(8) Uvjeti vezani uz pakiranje i označavanje iz stavka 7. ovoga članka nisu obvezni ako se Zavod i nadležno tijelo države članice Zajednice dogovore o izuzimanju od obveze pakiranja i označavanja sjemena.

(9) Zavod će priznati stručni nadzor i određenu kategoriju te izdati certifikat o sjemenu za sjeme određenih vrsta bilja:

– koje je proizvedeno izravno od određenih viših kategorija sjemena, koje su stručno nadzirane i za njih je izdan određeni dokument o sjemenu u jednoj ili više država članica Zajednice ili u trećoj zemlji, u kojoj je postupak certifikacije istovjetan postupku utvrđenom propisima Zajednice, ili koje je proizvedeno iz križanja određenih viših kategorija sjemena, koje su certificirane u državi članici Zajednice, s određenim višim kategorijama sjemena koje je certificirano u trećoj zemlji, i

– ako je pobrano ili požeto u trećoj zemlji u kojoj je postupak certifikacije istovjetan s postupkom utvrđenim u propisima Zajednice i ako je pregledom u polju sjeme udovoljilo uvjetima za izdavanje uvjerenja iz članka 15. stavka 2. ovoga Zakona i za tu kategoriju udovoljava uvjetima kvalitete iz članka 19. stavka 6. ovoga Zakona.

(10) Zavod će izdati certifikat o sjemenu i priznati kategoriju osnovno sjeme za sjeme kategorija koje prethode osnovnom sjemenu, ako sjeme udovoljava uvjetima za izdavanje certifikata o sjemenu prema stavku 1. ovoga članka za kategoriju osnovno sjeme, a isto sjeme se može staviti na tržište ako udovoljava odredbama o pakiranju, plombiranju i označavanju propisanim ovim Zakonom.

(11) Obrazac zahtjeva za izdavanje certifikata o sjemenu iz stavka 2. ovoga članka, potrebnu dokumentaciju, sadržaj, oblik i način vođenja evidencije iz stavka 3. ovoga članka, način provjere iz stavka 4. ovoga članka, pobliže uvjete vezane uz certifikaciju sjemena te više kategorije sjemena pojedinih vrsta na koje se primjenjuju odredbe stavka 5. i stavka 9. ovoga članka, uvjete pakiranja, plombiranja i označavanja iz stavka 7. ovoga članka, pobliže uvjete o certifikaciji sjemena i načinu označavanja sjemena iz stavka 10. ovoga članka, za pojedine vrste bilja propisat će ministar.

Članak 22.

(1) Naknadnu kontrolu proizvedenog i uvezenog sjemena za vrste bilja i kategorije iz članka 21. stavka 1. ovoga Zakona u odnosu na čistoću vrste, autentičnost i čistoću sorte provodi Zavod.

(2) Kada Zavod tijekom naknadne kontrole utvrdi da sjeme ne udovoljava uvjetima iz certifikata o sjemenu, predlaže Ministarstvu brisanje dobavljača sjemena iz Upisnika dobavljača sjemena trajno ili privremeno.

(3) Način i uvjete provođenja naknadne kontrole za pojedine vrste bilja, propisat će ministar.

Članak 23.

(1) Sjeme se stavlja na tržište u ujednačenim partijama, originalno pakirano i označeno certifikatom o sjemenu na pakiranju u boji propisanoj za kategoriju sjemena, s time da je osigurana nepovredivost pakiranja.

(2) Način i uvjete u vezi s pakiranjem, plombiranjem i označavanjem sjemena iz stavka 1. ovoga članka, za pojedine vrste bilja i njihove kategorije sjemena propisat će ministar.

(3) Sjeme koje se stavlja na tržište pored certifikata o sjemenu iz stavka 1. ovoga članka, mora pratiti i certifikat o sjemenu uz otpremnicu u boji propisanoj za kategoriju sjemena.

(4) Pored certifikata o sjemenu iz stavka 1. ovoga članka pakiranja sjemena mogu biti označena i certifikatom proizvođača.

(5) Ako se osiguraju sve potrebne mjere u pogledu potvrđivanja identiteta sjemena u vrijeme kada se razdjeljuje partija, može se odobriti da se određene kategorije

sjemena stavljaju na tržište kao sitno pakiranje, koje je originalno pakirano i plombirano pod stručnim nadzorom ili u okviru nadzora pod stručnom kontrolom.

(6) U slučaju stavljanja na tržište sjemena pakiranog u sitna pakiranja, moguća su odstupanja od odredbi u pogledu pakiranja, plombiranja i označavanja iz stavka 1. i 2. ovoga članka.

(7) Iznimno od odredbi stavka 1. i 2. ovoga članka, Zavod može ovlastiti dobavljače za stavljanje na tržište sitnih pakiranja mješavina, različitih vrsta i sorti sjemena povrća kategorije standardno sjeme.

(8) Iznimno od odredbi stavka 1. i 2. ovoga članka, ministar može odobriti stavljanje na tržište malih količina sjemena koja su namijenjena krajnjem korisniku.

(9) Obrazac certifikata o sjemenu te detaljne uvjete i način označavanja iz stavka 3. i 4. ovoga članka, iznimke vezane uz sitna pakiranja iz stavka 6. ovoga članka koje se odnose na način pakiranja, plombiranja i označavanja, veličinu sitnog pakiranja za pojedine vrste bilja, način i uvjete pakiranja, plombiranja i označavanja za sjeme iz stavka 7. ovoga članka, iznimke vezane uz pakiranja malih količina sjemena iz stavka 8. ovoga članka propisat će ministar.

Članak 25.

(1) Originalna pakiranja sjemena smiju se samo pod stručnim nadzorom otvoriti, pakirati, plombirati i označiti jednom ili više puta.

(2) Nakon ponovnog pakiranja i plombiranja na način iz stavka 1. ovoga članka, za označavanje sjemena izdaje se novi propisani certifikat o sjemenu na ambalaži i uz otpremnicu na kojem se mora naznačiti činjenica ponovnog plombiranja, zadnji datum ponovnog plombiranja i nadležno tijelo koje je provelo nadzor.

(3) Poblize uvjete i radnje vezane uz podnošenje zahtjeva za postupak ponovnog plombiranja i pakiranja sjemena iz stavka 1. ovoga članka, te način označavanja iz stavka 2. ovoga članka propisat će ministar.

Članak 26.

Sjeme se može staviti na tržište ako:

– posjeduje certifikat o sjemenu iz članka 20. stavka 1. ovoga Zakona te udovoljava uvjetima iz certifikata o sjemenu,

– udovoljava minimalnim uvjetima kvalitete iz članka 19. stavka 6. ovoga Zakona,

– udovoljava uvjetima iz članka 23. ovoga Zakona o pakiranju plombiranju i označavanju sjemena,

– pripada sorti koja se nalazi na Sortnoj listi Republike Hrvatske, ako se radi o vrstama bilja za koje je Sortna lista obvezna,

– je dobavljač koji ga stavlja na tržište upisan i registriran u Upisnik dobavljača sjemena, osim ako se radi o dobavljaču za kojega upis u Upisnik nije obvezan prema članku 7. stavku 2. ovoga Zakona.

Članak 27.

(1) Trgovinom sjemena može se baviti pravna osoba sa sjedištem ili fizička osoba sa prebivalištem u Republici Hrvatskoj registrirana za tu djelatnost.

(2) Za obavljanje trgovine sjemenom na veliko i trgovine na malo osobe iz stavka 1. ovoga članka moraju imati zaposlenike odgovarajuće stručne spreme.

(3) Posebne uvjete za prodaju sjemena na veliko i malo, te uvjete vezane uz stavak 2. ovoga članka propisat će ministar.

Članak 28.

(1) Iznimno od članka 26. ovoga Zakona ministar može rješenjem dopustiti:

- stavljanje na tržište malih količina sjemena u svrhu provođenja znanstvenog ili selekcijskog rada, dobavljačima sjemena koji se bave selekcijom i znanstveno-istraživačkim radom u sjemenarstvu,
- oplemenjivaču ili održivaču, odnosno njihovim ovlaštenicima, u svrhu pokusne proizvodnje, stavljanje na tržište u ograničenom razdoblju malih količina sjemena sorte za koju je podnijet zahtjev i sva potrebna dokumentacija za upis u Sortnu listu Republike Hrvatske.

(2) Za sjeme sorti koje se nalaze na Sortnoj listi Republike Hrvatske, a označene su kao »čuvani biljni genetski izvor«, ministar može u cilju očuvanja »in situ« tih sorti donijeti rješenje kojim dopušta stavljanje na tržište sjemena takve sorte uz određivanje područja na kojemu se dozvoljava trženje sjemena i količine sjemena.

(3) U slučaju nedovoljnih količina sjemena ministar može rješenjem odobriti stavljanje na tržište na određeno razdoblje:

- sjemena određenih viših kategorija, koje ne udovoljava propisanim uvjetima za izdavanje certifikata o sjemenu iz članka 20. stavka 1. ovoga Zakona, ponajprije u pogledu klijavosti i vlage, a odobrenjem će se utvrditi minimum uvjeta koje sjeme mora ispuniti, ili

- sjemena sorti koje nisu upisane u Sortnu listu Republike Hrvatske.

(4) Ministar će za pojedine vrste bilja utvrditi uvjete i odobriti rješenjem stavljanje na tržište:

- sjemena koje je tretirano kemikalijama ili sredstvima za zaštitu bilja,
- sjemena koje udovoljava uvjetima ekološke proizvodnje u poljoprivredi.

(5) Poblize uvjete i količinu za koje se izdaje rješenje za stavljanje na tržište prema stavku 1. podstavku 1. ovoga članka, poblize uvjete u pogledu razdoblja i količine sjemena, uvjete proizvodnje, stavljanja na tržište, pakiranja i označavanja sjemena iz stavka 1. podstavka 2. ovoga članka, uvjete i količinu sjemena koja se može staviti na tržište prema stavku 2. ovoga članka, te kategorije na koje se odnose odredbe stavka 3. podstavka 1. ovoga članka i način označavanja sjemena koje se stavlja na tržište na temelju stavka 3. ovoga članka, te uvjete za stavljanje na tržište sjemena iz stavka 4. ovoga članka za pojedine vrste bilja propisat će ministar.

Članak 29.

(1) Uvoz sjemena može obavljati dobavljač upisan i propisno registriran u Upisniku dobavljača sjemena.

(2) Uvoziti i staviti na tržište može se sjeme sorti koje su upisane u Sortnu listu Republike Hrvatske za vrste bilja za koje je Sortna lista Republike Hrvatske obvezna, i ako je sjeme istovjetno sjemenu proizvedenom prema ovome Zakonu.

(3) Sjeme podrijetlom iz trećih zemalja koje se uvozi istovjetno je sjemenu proizvedenom prema ovome Zakonu ako:

- propisi države, u kojoj je sjeme proizvedeno s obzirom na kvalitetu, uvjete i način provođenja nadzora i ukupnu primjenu tih propisa, osiguravaju da je takvo sjeme u skladu sa zahtjevima koji su propisani ovim Zakonom, ili
- je sjeme proizvedeno i dorađeno u skladu s međunarodnim shemama potvrđivanja sjemena.

(4) Zavod će po nalogu Ministarstva ili vlastitoj procjeni ili po zahtjevu dobavljača provjeriti jesu li ispunjeni uvjeti za priznavanje istovjetnosti iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Uvoz sjemena iz trećih zemalja može se odobriti ako za to postoji suglasnost nadležnog tijela Zajednice da je sjeme proizvedeno u trećoj zemlji istovjetno sjemenu proizvedenom prema ovome Zakonu.

(6) Sjeme koje iz trećih zemalja uveze druga država članica Zajednice uz suglasnost iz stavka 5. ovoga članka neće podlijevati nikakvim ograničenjima stavljanja na tržište prema ovome Zakonu.

(7) Uvoznik je dužan voditi evidenciju o uvezenim količinama sjemena preko 2 kilograma i o tome mora izvještavati Zavod.

(8) Iznimno, ministar može rješenjem dopustiti uvoz sjemena koje nije konačno certificirano ako sjeme posjeduje certifikat o sjemenu nadležnog tijela, kojem je priznata istovjetnost iz stavka 3. ovoga članka, a takvo se sjeme može staviti na tržište u svrhu dorade do dobavljača sjemena koji će ga doraditi.

(9) Dokumente koji prilikom uvoza moraju pratiti sjeme i/ili biti na pakiranju, izdane od nadležnog tijela iz stavka 8. ovoga članka da bi se osigurala istovjetnost iz stavka 3. i 8. ovoga članka, uvjete za uvoz i stavljanje na tržište sjemena u pogledu pakiranja, plombiranja i označavanja, te način vođenja evidencije i izvještavanja iz stavka 7. ovoga članka propisat će ministar.

Članak 30.

Za kvalitetu uvezenog sjemena odgovoran je dobavljač koji sjeme uvozi i stavlja ga na tržište.

Članak 31.

(1) Odredbe ovoga Zakona o uvozu i stavljanju na tržište sjemena ne odnose se na sjeme koje znanstvene i znanstvenonastavne ustanove primaju ili šalju za pokuse, za istraživanje, za selekciju, za postupak priznavanja, zaštite novih biljnih sorti, za potrebe banke biljnih gena i za mjere očuvanja genetske raznolikosti.

(2) Rješenje o odobrenju uvoza sjemena iz stavka 1. ovoga članka donosi ministar.

(3) Količine sjemena iz stavka 1. ovoga članka propisat će ministar.

Članak 33.

(1) Sadni materijal mogu proizvoditi pravne i fizičke osobe koje su upisane i registrirane u Upisniku dobavljača sadnog materijala.

(2) Nakon upisa u Upisnik iz stavka 1. ovoga članka, pored uvjeta iz članka 7. stavka 5. ovoga Zakona, dobavljač kontinuirano mora:

- u proizvodnom postupku utvrditi i kontrolirati kritične točke,
- utvrditi i provoditi mjere za nadzor i kontrolu kritičnih točaka u proizvodnom postupku,
- uzimati uzorke i provoditi analizu kvalitete sadnog materijala u ovlaštenom laboratoriju, u cilju provjere da li sadni materijal u pogledu kvalitete udovoljava uvjetima ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona,
- voditi pisanu evidenciju o poduzetim aktivnostima iz 1., 2. i 3. podstavka ovoga stavka, te evidenciju o proizvodnji, kupnji, prodaji i isporuci sadnog materijala.

(3) U cilju kontrole provođenja odredbi stavka 2. ovoga članka nadležna inspekcija jednom godišnje provodi nadzor nad radom dobavljača sadnog materijala i njihovih poslovnih prostora, s pravom predlaganja trajnog ili privremenog brisanja dobavljača sadnog materijala iz Upisnika dobavljača sadnog materijala.

(4) Na prijedlog nadležnog inspektora, Ministarstvo će trajno ili na određeni rok brisati dobavljača sadnog materijala iz Upisnika dobavljača sadnog materijala.

(5) Dobavljači sadnog materijala iz članka 7. stavka 2. ovoga Zakona, čija je isključiva djelatnost distribucija i prodaja sadnog materijala na tržištu, moraju voditi pisanu evidenciju o kupnji, prodaji i isporuci sadnog materijala.

(6) Mjere, radnje, evidenciju i uvjete koje moraju ispunjavati dobavljači iz stavka 2. ovoga članka, način provođenja nadzora iz stavka 3. ovoga članka, te oblik i način vođenja evidencije iz stavka 5. ovoga članka propisat će ministar.

(7) Posebne uvjete proizvodnje sadnog materijala tehnikom »in vitro«, propisat će ministar.

(8) Odredbe članka 11. ovoga Zakona u vezi s genetski modificiranim sortama jednako se primjenjuju i na sadni materijal.

Članak 37.

(1) Sadni materijal koji se stavlja na tržište mora odgovarati propisanim zahtjevima o kvaliteti iz članka 36. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka u slučaju privremenih poteškoća u opskrbi sadnog materijala, ministar može odobriti stavljanje na tržište sadnog materijala koji zadovoljava manje stroge uvjete kvalitete, u odnosu na vegetativnu razvijenost, bez umanjenja uvjeta zdravstvenog stanja tog sadnog materijala.

(3) Za kvalitetu sadnog materijala odgovoran je dobavljač sadnog materijala koji ga stavlja na tržište.

Članak 38.

(1) Za potrebe kontrole kvalitete sadnog materijala provodi se analiza sadnog materijala u laboratoriju.

(2) Analiza iz stavka 1. ovoga članka obavlja se u laboratoriju koji je upisan u Upisnik laboratorija iz članka 7. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona.

(3) Nakon provedene analize, laboratorij izdaje izvješće o kvaliteti sadnog materijala.

(4) Nadzor nad radom laboratorija provodit će Zavod s pravom trajnog ili privremenog brisanja iz Upisnika laboratorija.

(5) Potrebne analize za određene vrste bilja, ovlašćivanje osoba za uzimanje uzoraka, način i uvjete za uzimanje uzoraka, te način provođenja nadzora nad radom laboratorija iz stavka 4. ovoga članka propisat će ministar.

Članak 39.

(1) Nadzor koji provodi Zavod smatra se stručnim nadzorom sadnog materijala.

(2) Nadzor nad svojom proizvodnjom sadnog materijala može obavljati i dobavljač sadnog materijala kao nadzor pod stručnom kontrolom kada udovoljava uvjetima koje će propisati ministar.

(3) Nadzorom sadnog materijala utvrđuje se podrijetlo upotrijebljenoga sadnog materijala, autentičnost sorte i podloge, vegetativna razvijenost, zdravstveno stanje i kategorija sadnog materijala.

(4) Vrste bilja i kategorije sadnog materijala za koje je obvezan stručni nadzor te vrste bilja i kategorije sadnog materijala za koje se može provoditi nadzor pod stručnom kontrolom, uvjete i postupak provođenja stručnog nadzora i nadzora pod stručnom kontrolom, uvjete za osobe koje obavljaju nadzor, program stručnog osposobljavanja za obavljanje nadzora, način provođenja naknadne kontrole

obavljenog nadzora od strane ovlaštenih osoba, mjere prema ovlaštenim osobama, propisat će ministar.

Članak 40.

(1) Dobavljač sadnog materijala prijavljuje Zavodu proizvodnju svih kategorija sadnog materijala na svim lokacijama u vlasništvu, posjedu ili ugovornoj proizvodnji.

(2) Na temelju prijave iz stavka 1. ovoga članka Zavod provodi nadzor.

(3) Nakon provedenog nadzora nad proizvodnjom sadnog materijala i na temelju pozitivnog nalaza Zavod, odnosno dobavljač sadnog materijala u okviru svog ovlaštenja, izdaje uvjerenje o priznavanju sadnog materijala (u daljnjem tekstu: uvjerenje o sadnom materijalu).

(4) Obrazac prijave i rok podnošenja prijave proizvodnje iz stavka 1. ovoga članka, te obrazac uvjerenja o sadnom materijalu propisat će ministar.

Članak 41.

(1) Ako se tijekom provođenja nadzora:

– dobavljača prema članku 33. stavku 2. ovoga Zakona,

– dobavljača i njihove proizvodnje, koje provodi Zavod, u okviru provođenja mjera stručnog nadzora i nadzora pod stručnom kontrolom,

– na tržištu od strane nadležne inspekcije, ili kroz provođenje naknadne kontrole od strane Zavoda, utvrdi da sadni materijal ne udovoljava uvjetima iz ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, nadležna inspekcija, odnosno Zavod, naložit će odgovarajuće mjere kako bi se osiguralo da je sadni materijal u skladu s uvjetima ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona.

(2) Ako nakon provođenja naloženih mjera iz stavka 1. ovoga članka, sadni materijal i dalje ne udovoljava uvjetima iz ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, nadležna inspekcija će sama ili na prijedlog Zavoda, donijeti rješenje kojim će zabraniti njegovo stavljanje na tržište.

(3) Sadni materijal za koji je doneseno rješenje iz stavka 2. ovoga članka dobavljač sadnog materijala dužan je pod nadzorom nadležnog inspektora uništiti.

(4) Ako se u provođenju mjera iz stavka 1. ovoga članka dobavljaču u tijeku godine dva puta donese rješenje i naloži mjera iz stavka 2. ovoga članka nadležni inspektor će sam ili po prijedlogu Zavoda izreći mjeru privremenog brisanja iz Upisnika dobavljača sadnog materijala na najduži rok od 180 dana.

(5) Ako se dobavljaču sadnog materijala ponovno donese rješenje i naloži mjera iz stavka 2. ovoga članka unutar dvije godine od isteka roka iz stavka 4. ovoga članka, nadležni inspektor će sam ili na prijedlog Zavoda izreći mjeru trajnog brisanja iz Upisnika dobavljača sadnog materijala.

(6) Uvjete i način provođenja naknadne kontrole sadnog materijala za pojedine vrste bilja propisat će ministar.

Članak 42.

(1) Zavod izdaje certifikat o sadnom materijalu na pakiranju i uz otpremnicu, na temelju zahtjeva dobavljača sadnog materijala i uvjerenja o priznavanju sadnog materijala.

(2) Zavod vodi evidenciju o izdanim certifikatima o sadnom materijalu na pakiranju.

(3) Dobavljač sadnog materijala mora Zavodu omogućiti provjeru pravilnog korištenja izdanih certifikata o sadnom materijalu.

(4) Dobavljač sadnog materijala mora Zavodu dostaviti godišnje izvješće o vrstama i količini prodanog i neprodanog sadnog materijala te o neiskorištenim certifikatima o sadnom materijalu na pakiranju, izdanim od strane Zavoda.

(5) Zavod je dužan voditi evidenciju o nadziranoj rasadničarskoj proizvodnji prema vrsti, sorti, podlozi i količini pojedinoga sadnog materijala i o tome izvijestiti Ministarstvo jednom godišnje.

(6) Obrazac zahtjeva i certifikata iz stavka 1. ovoga članka, evidenciju iz stavka 2. ovoga članka, način izvješćivanja, čuvanje certifikata o sadnom materijalu, te postupanje sa neiskorištenim certifikatima o sadnom materijalu iz stavka 4. ovoga članka propisat će ministar.

Članak 43.

(1) Sadni materijal stavlja se na tržište u ujednačenim partijama, originalno pakiran i plombiran, označen certifikatom o sadnom materijalu na pakiranju i mora ga pratiti certifikat o sadnom materijalu uz otpremnicu u boji propisanoj za kategoriju sadnog materijala.

(2) Ministar će propisati odstupanja od odredbi iz stavka 1. ovoga članka za sadnice zasađene u posudama, košarama ili sanducima.

(3) U slučaju stavljanja na tržište genetski modificirane sorte sadnog materijala na certifikatu o sadnom materijalu na pakiranju i uz otpremnicu te na svim ostalim službenim i neslužbenim dokumentima, koji su pričvršćeni ili koji prate sadni materijal mora se jasno i uočljivo navesti da je sorta sadnog materijala genetski modificirana, isticanjem riječi »genetski modificirani organizam«.

(4) U slučaju prodaje sadnog materijala na malo na mjestu proizvodnje neprofesionalnom krajnjem korisniku zahtjevi iz stavka 1. ovoga članka, koji se odnose na označavanje, mogu se pojednostaviti.

(5) Način pakiranja, plombiranja i označavanja sadnog materijala iz stavka 1. ovoga članka i način označavanja iz stavka 4. ovoga članka za pojedine vrste bilja i njihove kategorije propisat će ministar.

Članak 45.

Na tržište se može staviti sadni materijal ako:

- posjeduje certifikat o sadnom materijalu iz članka 42. stavka 1. ovoga Zakona,
- udovoljava uvjetima kvalitete iz članka 36. stavka 2. ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona,
- udovoljava uvjetima iz članka 43. ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona o pakiranju, plombiranju i označavanju sadnog materijala,
- pripada sorti koja se nalazi na Sortnoj listi Republike Hrvatske ako se radi o vrstama bilja za koje je Sortna lista Republike Hrvatske obvezna,
- je dobavljač koji ga stavlja na tržište upisan i registriran u Upisnik dobavljača sadnog materijala, osim ako se radi o dobavljaču za kojega upis u Upisnik nije obvezan prema članku 7. stavku 2. ovoga Zakona.

Članak 46.

(1) Trgovinom sadnog materijala može se baviti pravna osoba sa sjedištem ili fizička osoba sa prebivalištem u Republici Hrvatskoj registrirana za tu djelatnost

(2) Za obavljanje trgovine sadnim materijalom na veliko i trgovine na malo osobe iz stavka 1. ovoga članka moraju imati zaposlenike odgovarajuće stručne spreme.

(3) Posebne uvjete prodaje sadnog materijala na veliko i malo, te uvjete vezane uz stavak 2. ovoga članka propisat će ministar.

Članak 47.

(1) Uvoz sadnog materijala može obavljati uvoznik sadnog materijala koji je upisan i registriran u Upisniku dobavljača sadnog materijala.

(2) Sadni materijal može se uvoziti i staviti na tržište ako je sorta upisana u Sortnu listu Republike Hrvatske za vrste bilja za koje je Sortna lista Republike Hrvatske obvezna i ako je istovjetan sadnom materijalu proizvedenom prema ovome Zakonu.

(3) Sadni materijal podrijetlom iz trećih zemalja koji se uvozi istovjetan je sadnom materijalu proizvedenom prema ovom Zakonu ako propisi države u kojoj je sadni materijal proizveden s obzirom na uvjete kvalitete, uvjete i način provođenja stručnog nadzora, odnosno nadzora dobavljača, te obveze dobavljača i ukupna primjena tih propisa, osiguravaju da je takav sadni materijal u skladu sa zahtjevima koji su propisani ovim Zakonom.

(4) Zavod će po nalogu Ministarstva ili vlastitoj procjeni ili na prijedlog uvoznika provjeriti jesu li ispunjeni uvjeti za priznavanje istovjetnosti proizvedenoga sadnog materijala u drugoj državi.

(5) Uvoz sadnog materijala iz trećih zemalja može se odobriti ako za to postoji suglasnost nadležnog tijela Zajednice da je sadni materijal proizveden u trećoj zemlji istovjetan sadnom materijalu proizvedenom prema ovome Zakonu.

(6) Sadni materijal iz trećih zemalja koji uveze druga država članica Zajednice uz suglasnost iz stavka 5. ovoga članka neće podlijevati nikakvim ograničenjima stavljanja na tržište prema ovom Zakonu.

(7) Uvoznik sadnog materijala mora voditi evidenciju i dostaviti Zavodu izvješće o uvozu sadnog materijala.

(8) Dokumente koji prilikom uvoza moraju pratiti sadni materijal i/ili biti na pakiranju, izdane od nadležnog tijela da bi se osigurala istovjetnost iz stavka 3. ovoga članka, uvjete za uvoz i stavljanje na tržište sadnog materijala u pogledu pakiranja, plombiranja i označavanja, kao i evidencije i izvješća o uvozu iz stavka 7. ovoga članka propisat će ministar.

Članak 48.

Za kvalitetu uvezenoga sadnog materijala odgovoran je dobavljač koji ga je uvezao i stavio na tržište.

Članak 49.

(1) Odredbe ovoga Zakona o uvozu i stavljanju na tržište sadnog materijala ne odnose se na sadni materijal koji znanstvene i znanstvenonastavne ustanove šalju i primaju za pokuse, za istraživanje, za selekciju, za potrebe banke biljnih gena i mjera očuvanja genetske raznolikosti.

(2) Rješenje o odobrenju uvoza sadnog materijala iz stavka 1. ovoga članka donosi ministar.

(3) Količine sadnog materijala iz stavka 1. ovoga članka propisat će ministar.

Članak 50.

(1) Sortna lista Republike Hrvatske je službeni popis sorti određenih vrsta bilja.

(2) Upisom sorte u Sortnu listu Republike Hrvatske poljoprivredni reprodukcijski materijal te sorte može se proizvoditi, prijaviti za stručni nadzor te uvoziti i/ili staviti na tržište.

(3) Vrste bilja za koje je obvezan upis u Sortnu listu Republike Hrvatske kao i vrste koje su izuzete od obveze upisa u Sortnu listu Republike Hrvatske propisat će ministar.

(4) Uvjete pod kojima se poljoprivredni reprodukcijski materijal vrsta bilja iz stavka 3. ovoga članka za koje nije obvezan upis u Sortnu listu Republike Hrvatske može staviti na tržište s naznakom sorte, te posebne liste sorti i njihovo vođenje, propisat će ministar.

(5) Dobavljač sjemena može proizvoditi, prijaviti za stručni nadzor, stavljati na tržište i uvoziti sjeme sorte, koja je brisana iz Sortne liste Republike Hrvatske, najkasnije do 30. lipnja treće godine po brisanju sorte iz Sortne liste Republike Hrvatske.

Članak 51.

(1) Postupkom priznavanje sorte stječe se pravo upisa sorte u Sortnu listu Republike Hrvatske.

(2) Priznavanje sorte provodi se provjerom imena u skladu sa člankom 55. ovoga Zakona i ispitivanjem određenih svojstava iz članka 59. stavka 2. podtočke 1. i 2. ovoga Zakona.

Članak 52.

(1) Postupak priznavanja sorti pokreće se podnošenjem zahtjeva Zavodu, odnosno Zavodu za voćarstvo (u daljnjem tekstu: nadležni zavod).

(2) Zahtjev za priznavanje sorte (u daljnjem tekstu: zahtjev) podnosi oplemenjivač sorte, punomoćnik ili zastupnik vlasnika sorte (u daljnjem tekstu: podnositelj zahtjeva).

(3) Uz zahtjev za priznavanje sorte punomoćnik ili zastupnik vlasnika dostavlja punomoć o zastupanju.

(4) Dokumentaciju koja se prilaže uz zahtjev za priznavanje sorti i obrazac zahtjeva iz stavka 2. ovoga članka propisat će ministar.

(5) Podnositelj zahtjeva za priznavanje genetski modificirane sorte uz dokumente iz stavka 4. ovoga članka mora dostaviti i dozvolu nadležnog tijela za namjerno uvođenje genetski modificiranog organizama u okoliš u skladu s posebnim propisom

Članak 54.

(1) Nakon primitka zahtjeva nadležni zavod utvrđuje je li zahtjev potpun.

(2) Ako nadležni zavod utvrdi da zahtjev nije potpun, izvijestit će podnositelja zahtjeva i zatražiti da u roku od 30 dana otkloni utvrđene nedostatke.

(3) Ako podnositelj zahtjeva u roku iz stavka 2. ovoga članka ne otkloni nedostatke, zahtjev će se odbaciti.

Članak 55.

(1) U postupku priznavanja sorti nadležni zavod provodi postupak provjere odgovara li ime sorte propisanim uvjetima i prijedlog imena objavljuje u službenom glasilu svog zavoda.

(2) Na predloženo ime sorte svatko tko dokaže pravni interes može nadležnom zavodu podnijeti pisani prigovor i to u roku od tri mjeseca od dana objave predloženog imena u službenom glasilu Zavoda.

(3) Ako nadležni zavod utvrdi da predloženo ime sorte ne odgovara, odnosno da je prigovor opravdan, pozivaju podnositelja zahtjeva da u roku od šezdeset dana predloži novo ime sorte.

(4) U slučaju da se nakon priznavanja sorte i upisa u Sortnu listu Republike Hrvatske utvrdi da ime sorte koja je priznata nije prihvatljivo, na prijedlog nadležnog zavoda ministar će donijeti rješenje o promjeni imena sorte.

(5) Uvjete za utvrđivanje valjanosti imena sorte propisat će ministar.

Članak 56.

(1) Nadležni zavod dužan je pravodobno obavijestiti podnositelja zahtjeva da će sorta biti uključena u pokusno polje i od njega zatražiti da dostavi potreban reprodukcijski materijal zbog ispitivanja u pokusnom polju i laboratoriju.

(2) Na temelju obavijesti iz stavka 1. ovoga članka podnositelj zahtjeva dužan je najkasnije mjesec dana prije dana sjetve odnosno sadnje, dostaviti nadležnom zavodu reprodukcijski materijal u određenoj količini i na propisani način.

(3) Ako podnositelj zahtjeva u određenom roku ne dostavi potrebnu količinu reprodukcijskog materijala ili je ne dostavi na propisan način nadležni zavod će rješenjem odbaciti zahtjev.

(4) Propise o masi i načinu pripreme reprodukcijskog materijala iz stavka 1. ovoga članka i rok sjetve, odnosno sadnje iz stavka 2. ovoga članka propisat će ministar.

Članak 58.

(1) Nadležni zavod obrađuje godišnje i konačne podatke iz pokusnog polja i laboratorija.

(2) Podaci iz stavka 1. ovoga članka obrađuju se prema jedinstvenoj metodi koju će propisati ministar.

(3) Godišnji rezultati dostavljaju se podnositelju zahtjeva, a konačni rezultati ispitivanja sorte dostavljaju se nadležnim povjerenstvima iz članka 5. stavka 1. ovoga Zakona radi ocjene vrijednosti sorte.

(4) Pravnim ili fizičkim osobama koje mogu za to dokazati pravni interes, nadležni Zavod osigurava pravo uvida u podatke o priznavanju, s iznimkom podatka iz članka 53. ovoga Zakona.

(5) U slučaju obustave postupka priznavanja sorte, nadležni zavod osigurava pravo uvida u podatke o ispitivanju sorte pravnim ili fizičkim osobama na koje takva odluka utječe.

Članak 59.

(1) Na temelju konačnih podataka ispitivanja sorte u polju i laboratoriju te mišljenja stručnih radnih tijela, nadležno povjerenstvo ocjenjuje je li udovoljeno uvjetima za priznavanje sorte.

(2) Sorta se priznaje:

1. ako je različita, ujednačena i postojana,

2. ako ima odgovarajuću gospodarsku vrijednost,

3. ako je ime sorte u skladu sa člankom 55. ovoga Zakona.

(3) Iznimno, od odredbe stavka 2. točke 2. ovoga članka ispitivanje gospodarske vrijednosti ne provodi se za:

1. sorte povrća, osim kod sorti industrijske cikorije i uljnih tikvi, sorte voća, ukrasnog, ljekovitog i aromatičnog bilja,

2. sorte trava koje nisu namijenjene za proizvodnju voluminozne krme,

3. linije, hibride, klonove koji su namijenjeni isključivo za uporabu kao nasljedne komponente,

4. kod drugih vrsta poljoprivrednog bilja kod kojih upis u Sortnu listu Republike Hrvatske nije obavezan.

(4) Kod sorti trava, koje nisu namijenjene za proizvodnju voluminozne krme, Zavod može provjeriti primjerenost sorte za namjenu koju prijavljivač navede u zahtjevu.

(5) Nadležni zavod će priznati rezultate DUS ispitivanja, koji su provedeni od ovlaštenih tijela u državama članicama Zajednice i ovlaštenih tijela trećih zemalja kojima je od strane nadležnog tijela Zajednice priznata istovjetnost za DUS ispitivanja.

(6) Do stupanja Republike Hrvatske u Europsku uniju nadležni zavod će priznati rezultate DUS ispitivanja koji su provedeni u ovlaštenim tijelima država članica UPOV-a.

(7) U slučaju priznavanja genetski modificirane sorte, pored odredbi ovoga Zakona, sorta mora udovoljiti odredbama propisa koji uređuje pitanje uvođenja u okoliš genetski modificiranih organizmima, odnosno sorta prethodno mora dobiti dozvolu za uvođenje u okoliš i stavljanje na tržište kao genetski modificirani organizam prema posebnom propisu.

(8) Metode utvrđivanja uvjeta i vrijednosti sorte iz stavka 2. ovoga članka, uvjete i poseban postupak za priznavanje genetski modificirane sorte iz stavka 7. ovoga članka propisat će ministar.

Članak 60.

(1) U cilju očuvanja biljnih genetskih izvora »in situ« i održivog korištenja biljnih genetskih izvora kroz uzgoj, a iznimno od uvjeta iz članka 59. stavka 2. ovoga Zakona, mogu se priznati:

– zatečene domaće i udomaćene sorte

– sorte koje nisu interesantne za uzgoj u komercijalne svrhe, ali su stvarane s ciljem uzgoja u posebnim uvjetima.

(2) U postupku priznavanja sorte iz prvog podstavka stavka 1. ovoga članka posebno će se uzeti u obzir rezultati neslužbenih ispitivanja i znanja stečena kroz praktično iskustvo tijekom uzgoja, umnažanja i korištenja te detaljni opis sorte i odgovarajuća imena sorte.

(3) Po priznavanju sorte iz prvog podstavka stavka 1. ovoga članka ona se uvodi u Sortnu listu Republike Hrvatske i označava se kao »čuvani biljni genetski izvor«.

(4) Poblježe uvjete i poseban postupak za priznavanje i očuvanje sorti iz stavka 1. ovoga članka, kao i definiranje zatečenih i udomaćenih sorti pojedinih vrsta bilja i sorti koje nisu interesantne za uzgoj u komercijalne svrhe propisat će ministar.

Članak 61.

(1) Na temelju prijedloga nadležnog povjerenstava, te ako je podnositelj zahtjeva platio sve troškove priznavanja, nadležni zavod donosi rješenje o priznavanju i upisu sorte.

(2) Danom pravomoćnosti rješenja iz stavka 1. ovoga članka sorta se upisuje u Sortnu listu Republike Hrvatske za razdoblje koje traje do kraja desete kalendarske godine, od godine upisa sorte u Sortnu listu Republike Hrvatske.

(3) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, sorte vinove loze upisuju se u Sortnu listu Republike Hrvatske za razdoblje koje traje do kraja dvadeset pete godine, a koja slijedi godinu upisa sorte u Sortnu listu Republike Hrvatske.

(4) Ako nadležno povjerenstvo utvrdi da nije udovoljeno uvjetima za priznavanje sorte predlaže nadležnom zavodu donošenje rješenja o nepriznavanju sorte.

Članak 63.

(1) Zavod će rješenjem brisati sortu iz Sortne liste Republike Hrvatske, na prijedlog nadležnog povjerenstva, ako je:

- isteklo razdoblje od 10 godina za koje je sorta upisana u Sortnu listu Republike Hrvatske,
- podnositelj zahtjeva zatražio brisanje sorte.

(2) Sjemenski materijal sorte, koja je brisana iz Sortne liste Republike Hrvatske, u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, u prometu može biti do 30. lipnja treće godine nakon brisanja sorte iz Sortne liste Republike Hrvatske.

(3) Ako se steknu uvjeti iz stavka 1. ovoga članka nadležni zavod će uzorke sjemena i dosje o sorti pohraniti u banku biljnih gena.

Članak 64.

Zavod će rješenjem brisati sortu iz Sortne liste Republike Hrvatske prije isteka razdoblja za koje je sorta bila upisana ako:

1. se ne provodi održavanje sorte u skladu sa ovim Zakonom,
2. podnositelj zahtjeva nije platio godišnje naknade za održavanje sorte.

Članak 65.

(1) Zavod će proglasiti ništavnim rješenje o upisu sorte u Sortnu listu Republike Hrvatske ako:

1. je nakon priznavanja sorte utvrđeno da uvjet različitosti iz članka 59. stavka 2. točke 1. nije bio ispunjen u trenutku priznavanja,
2. se nisu poštvale odredbe ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona o priznavanju sorti,
3. su u vrijeme zahtjeva za priznavanjem ili tijekom ispitivanja dostavljene pogrešne ili lažne pojedinosti u svezi sa činjenicama na temelju kojih je sorta priznata.

(2) U slučaju proglašavanja upisa sorte ništavnim, sorta se briše iz Sortne liste Republike Hrvatske sa datumom priznavanja, a time se poništavaju i sve pravne i administrativne radnje koje su slijedom takvog upisa proizašle.

Članak 66.

(1) Održivač sorte može podnijeti zahtjev za obnavljanjem upisa sorte u Sortnu listu Republike Hrvatske najkasnije dvije godine prije isteka razdoblja za koje je sorta upisana u Sortnu listu Republike Hrvatske.

(2) Prije obnavljanja upisa sorte u Sortnu listu Republike Hrvatske nadležni zavod, odnosno Zavod za voćarstvo provjerava, da li održivač održava sortu na način da uvjeti različitosti, ujednačenosti i postojanosti na temelju kojih je sorta bila priznata i dalje postoje.

(3) Ako su ispunjeni uvjeti iz stavka 2. ovoga članka, Zavod izdaje rješenje o obnavljanju upisa sorte u Sortnu listu Republike Hrvatske.

(4) Danom donošenja rješenja o obnavljanju upisa sorte, sorta se upisuje u Sortnu listu Republike Hrvatske i to za razdoblje koje traje do kraja desete kalendarske godine koja slijedi godinu upisa sorte u Sortnu listu Republike Hrvatske.

(5) Iznimno od odredbe stavka 4. ovoga članka, sorte voćnih vrsta i vinove loze upisuju se u Sortnu listu Republike Hrvatske za razdoblje koje traje do kraja dvadeset pete godine koja slijedi godinu obnavljanja upisa sorte na Sortnu listu Republike Hrvatske.

(6) Uvjete i postupak za obnavljanje upisa sorte u Sortnu listu Republike Hrvatske, te visinu naknade propisat će ministar.

Članak 68.

(1) Nacionalna sortna lista (u daljnjem tekstu: Nacionalna lista) je službeni popis sorti koje se može proizvoditi, prijaviti za stručni nadzor i staviti na tržište Republike Hrvatske od dana primjene ovoga Zakona.

(2) U Nacionalnu listu upisuju se zatečene domaće, udomaćene i novostvorene domaće sorte poljoprivrednog bilja (u daljnjem tekstu: domaće sorte) koje se nalaze na Sortnoj listi Republike Hrvatske uspostavljenoj prema Zakonu o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja (»Narodne novine«, br. 131/97. i 163/03.) i sorte koje će biti upisane u Sortnu listu Republike Hrvatske prema ovome Zakonu do dana stupanja Republike Hrvatske u Europsku uniju.

(3) Nacionalnu listu za sve vrste poljoprivrednog bilja u obliku kataloga vodi, ažurira i objavljuje Zavod.

(4) Sadržaj Nacionalne liste i dosjea o sorti, uvjete za zadržavanje sorti na sortnoj listi, propisat će ministar.

Članak 69.

(1) Kod određenih vrsta poljoprivrednog bilja važnih za proizvodnju u Republici Hrvatskoj, posebnim ispitivanjem sorte utvrđuje se proizvodna i gospodarska vrijednost sorte uz različite proizvodne tehnologije, odnosno u različitim agroekološkim uvjetima kako bi se dobile detaljne informacije o svojstvima sorte.

(2) Preporučena sortna lista može se formirati od sorti upisanih u Sortnu listu Republike Hrvatske i Nacionalnu listu. Pravo proizvodnje, prijave za stručni nadzor, uvoza i/ili stavljanja na tržište takve sorte proizlazi iz statusa sorte na Sortnoj listi Republike Hrvatske i Nacionalnoj listi kao i statusa Sortne liste Republike Hrvatske i Nacionalne liste u odnosu na prihvaćanje postupka priznavanja sorti koji je proveden do trenutka stupanja Europskoj uniji.

(3) Na temelju rezultata posebnih ispitivanja Zavod priprema Preporučenu sortnu listu i objavljuje je u službenom glasilu Zavoda.

(4) Ispitivanje i uvrštavanje na Preporučenu sortnu listu za poljoprivredno bilje provodi se na temelju zahtjeva Zavodu za sjemenarstvo i rasadničarstvo, a podnositelj zahtjeva snosi troškove ispitivanja.

(5) Ispitivanje i uvrštavanje na Preporučenu sortnu listu za voćne vrste provodi se na temelju Programa ispitivanja sorti za Preporučenu sortnu listu za voćne vrste koje Zavod za voćarstvo predlaže Ministarstvu.

(6) Programom iz stavka 5. ovoga članka predlaže se Ministarstvu određen broj vrsta bilja i njihovih sorti, koji će se uključiti u ispitivanja za Preporučenu sortnu listu.

(7) Troškove provođenja Programa iz stavka 5. ovoga članka snosi Ministarstvo.

(8) Vrste poljoprivrednog bilja te postupak i metode za provođenje posebnih ispitivanja, sadržaj i način vođenja Preporučene sortne liste, te visinu troškova posebnih ispitivanja koje snosi podnositelj zahtjeva iz stavka 4. ovoga članka propisat će ministar.

Članak 70.

- (1) Za vrijeme dok je sorta priznata, sorta se mora održavati od strane održivača sorte.
- (2) Sortu mogu održavati održivači koji su upisani u Upisnik dobavljača.
- (3) U slučaju da se održivač sorte nalazi u drugoj državi članici Zajednice, nadzor održivača mora biti istovjetan nadzoru uspostavljenom po ovom Zakonu.
- (4) Ako je ispunjen uvjet istovjetnosti iz stavka 3. ovoga članka, sortu može održavati ovlašteni održivač s prebivalištem u Republici Hrvatskoj i kao takav se smatra održivačem sorte.
- (5) Održivač sorte i ovlašteni održivač moraju osigurati održavanje sorte po propisanim metodama za održavanje sorte i voditi evidencije o održavanju.
- (6) Metode održavanja sorti sjemena i sadnog materijala, te sadržaj i način vođenja evidencije iz stavka 5. ovoga članka propisat će ministar.

Članak 72.

- (1) Dokumentacija koja prati poljoprivredni reprodukcijски materijal podliježe obveznoj kontroli prilikom uvoza koju obavlja fitosanitarna inspekcija na graničnom prijelazu ili na određenim mjestima unutar države, koji su pod carinskim nadzorom. Uvoznik prijavljuje uvoz poljoprivrednoga reprodukcijskog materijala podnošenjem pisane prijave.
- (2) Sjeme se može uvoziti ako su ispunjeni uvjeti iz članka 29. stavka 1. i 2. ovoga Zakona i ako sjeme prati dokumentacija iz članka 29. stavka 9. ovoga Zakona, a sadni materijal ako su ispunjeni uvjeti iz članka 47. stavka 1. i 2. ovoga Zakona i ako sadni materijal prati dokumentacija iz članka 47. stavka 8. ovoga Zakona.
- (3) Ako su ispunjeni uvjeti iz stavka 2. ovoga članka fitosanitarni inspektor će dopustiti uvoz poljoprivrednoga reprodukcijskog materijala, a u suprotnom fitosanitarni inspektor donosi rješenje o zabrani uvoza i naređuje vraćanje poljoprivrednoga reprodukcijskog materijala pošiljaocu.
- (4) Poljoprivredni reprodukcijски materijal što ga unose građani u Republiku Hrvatsku ili koji pristiže poštom carinarnici prijavljuje se fitosanitarnom inspektoru radi kontrole u skladu sa stavkom 1. ovoga članka.
- (5) Carinarnice ne mogu cariniti poljoprivredni reprodukcijски materijal, odnosno ne mogu upućivati te pošiljke na carinjenje drugim carinarnicama na području Republike Hrvatske dok od fitosanitarnog inspektora na graničnom prijelazu ne dobiju potvrdu o obavljenoj kontroli u skladu sa stavkom 2. ovoga članka.
- (6) Protiv rješenja fitosanitarne inspekcije iz stavka 3. ovoga članka može se podnijeti žalba Ministarstvu.
- (7) Žalba se podnosi u roku od osam dana od dana dostave rješenja.
- (8) Žalba ne zadržava izvršenje rješenja.
- (9) Pregled pošiljke te obrazac prijave iz stavka 1. ovoga članka, propisat će ministar.

Članak 73.

- (1) Male količine sjemena u originalnom pakiranju kojeg građani Republike Hrvatske uvoze za osobne potrebe mogu se uvesti bez prijave fitosanitarnom inspektoru i ne podliježu nadzoru prema članku 72. ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona.
- (2) Količine sjemena iz stavaka 1. ovoga članka propisat će ministar.

Članak 74.

- (1) Troškove postupka priznavanja sorti snosi podnositelj zahtjeva.
- (2) Troškove čuvanja uzoraka te provođenja nadzora iz članka 71. ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona snosi podnositelj zahtjeva.
- (3) Troškove iz stavka 1. i 2. ovoga članka, vrijeme i način uplate te korištenje sredstava propisat će ministar.

Članak 75.

- (1) Pravne i fizičke osobe plaćaju troškove za:
  1. provođenje stručnog nadzora nad proizvodnjom sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog bilja iz članka 14. stavka 1., članka 39. stavka 1. te izdavanje certifikata iz članka 20. stavka 1. i članka 42. stavka 1. ovoga Zakona,
  2. utvrđivanje kvalitete sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog bilja iz članka 19. i članka 38. ovoga Zakona,
  3. kontrolu uvoznih pošiljaka sjemena poljoprivrednog bilja od strane fitosanitarne inspekcije iz članka 72. ovoga Zakona.
- (2) Troškovi iz stavka 1. točke 1. ovoga članka prihod su Zavoda, troškovi iz stavka 1. točke 2. ovoga članka prihodi su ovlaštenih laboratorija i Zavoda, a troškovi iz stavka 1. točke 3. ovoga članka prihod su državnog proračuna.
- (3) Visinu troškova iz stavka 1. ovoga članka propisat će ministar.

Članak 76.

- (1) Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona te nadzor nad radom zavoda u povjerenim im poslovima državne uprave provodi Ministarstvo.
- (2) Povjereni poslovi državne uprave koje obavljaju zavodi jesu:
  - obavljanje stručnog nadzora nad proizvodnjom sjemenskog usjeva i sadnog materijala,
  - izdavanje isprava i priznavanje sorte.

Članak 80.

- (1) Poljoprivredna inspekcija obavlja sljedeće poslove:
  1. kontrolira ispunjavanje uvjeta pravnih i fizičkih osoba upisanih u Upisnik dobavljača sjemena i Upisnik dobavljača sadnog materijala,
  2. izriče mjeru privremenog ili trajnog brisanja iz Upisnika dobavljača sjemena i Upisnika dobavljača sadnog materijala,
  3. nadzire ima li poljoprivredni reprodukcijски materijal koji se stavlja na tržište propisanu dokumentaciju,
  4. nadzire vrste bilja koje nije dopušteno uzgajati i umnažati na određenim područjima Republike Hrvatske,
  5. uzima uzorke poljoprivrednoga reprodukcijskog materijala u inspekcijском postupku, radi davanja na analizu,
  6. naređuje izmjenu certifikata uz otpremnicu i certifikata na pakiranju ako utvrdi da poljoprivredni reprodukcijски materijal na tržištu nije propisano označen, odnosno nije propisane kvalitete,
  7. nadzire vođenje evidencije za poljoprivredni reprodukcijски materijal propisane ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona,

8. zabranjuje stavljanje na tržište poljoprivrednog reprodukcijskog materijala, ako utvrdi da ne udovoljava kvaliteti i drugim uvjetima propisanim ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju njega,

9. privremeno zabranjuje, do donošenja konačnog rješenja, stavljanje na tržište poljoprivrednog reprodukcijskog materijala ako prodavaonice ne ispunjavaju propisane uvjete,

10. privremeno oduzima poljoprivredni reprodukcijski materijal te druge predmete, u svezi s njihovim stavljanjem na tržište, do donošenja konačnog rješenja,

11. naređuje uništavanje i nadzire postupak uništavanja sjemena, stavljenog na tržište suprotno odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, koje se ne bi moglo iskoristiti izravno ili u prerađenom stanju za ljudsku ili stočnu hranu ili industrijsku preradu,

12. naređuje uništenje i nadzire postupak uništenja sadnog materijala koji je stavljen na tržište suprotno ovom Zakonu i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona,

13. vodi službene podatke o povredama odredaba ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona,

14. izvješćuje nadležna tijela državne uprave o uočenim nepravilnostima i traži provođenje određenih postupaka, ako sama nije ovlaštena izravno postupati,

15. podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka radi povrede odredaba ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona,

16. poduzima i druge radnje i mjere propisane ovim Zakonom i propisima donesenih na temelju ovoga Zakona.

(2) Fitosanitarna inspekcija obavlja sve poslove iz stavka 1. ovoga članka u području sadnog materijala, kao i:

1. kontrolu upisa u Upisnik dobavljača sjemena iz članka 29. stavka 1., upisa sorte na Sortnu listu Republike Hrvatske iz članka 29. stavka 2. te dokumenata iz članka 29. stavka 9. ovoga Zakona,

2. kontrolu upisa u Upisnik dobavljača sadnog materijala iz članka 47. stavka 1., upisa sorte na Sortnu listu Republike Hrvatske iz članka 47. stavka 2. te dokumenata iz članka 47. stavka 8. ovoga Zakona.

Članak 94.

(1) Novčanom kaznom od 70.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. ako na tržište stavi sjeme kojemu u postupku certifikacije nije utvrđena kategorija (članak 9. stavak 1.),

2. ako na tržište stavi sjeme suprotno odredbi članka 9. stavka 4. ovoga Zakona,

3. ako proizvodi sjeme, a nije upisan i registriran u Upisnik dobavljača sjemena (članak 10. stavak 1.),

4. ako na tržište stavi naturalno sjeme suprotno odredbi članka 18. stavka 3. ovoga Zakona,

5. ako sjeme na tržištu ne udovoljava minimalnim zahtjevima kvalitete iz članka 19. stavka 6. ovoga Zakona (članak 19. stavak 2.),

6. ako stavi na tržište sjeme suprotno odredbi članka 23. stavka 1. i 3. ovoga Zakona,

7. ako stavi na tržište sjeme suprotno odredbi članka 23. stavka 5., 6., 7. i 8. ovoga Zakona,

8. ako stavi na tržište sjeme tretirano s kemikalijama ili sredstvima za zaštitu bilja, suprotno članku 24. stavku 2. ovoga Zakona,

9. ako se u slučaju ponovnog pakiranja, plombiranja i označavanja sjeme ne označi na način propisan člankom 25. stavkom 2. ovoga Zakona,

10. ako stavi na tržište sjeme koje ne posjeduje certifikat iz članka 20. stavak 1. ovoga Zakona te ako ne udovoljava uvjetima iz certifikata (članak 26. podstavak 1.),
11. ako stavi na tržište sjeme koje ne udovoljava minimalnim uvjetima kvalitete iz članka 19. stavak 6. ovoga Zakona (članak 26. podstavak 2.),
12. ako stavi na tržište sjeme koje ne udovoljava uvjetima iz članka 23. ovoga Zakona o pakiranju, plombiranju i označavanju sjemena (članak 26. podstavak 3.),
13. ako stavi na tržište sjeme koje ne pripada sorti koja se nalazi na Sortnoj listi Republike Hrvatske, ako se radi o vrstama bilja za koje je Sortna lista obvezna (članak 26. podstavak 4.),
14. ako sjeme na tržište stavi dobavljač koji nije upisan u Upisnik dobavljača sjemena, a za kojeg je upis u Upisnik obavezan prema članku 7. ovoga Zakona (članak 26. podstavak 5.),
15. ako se bavi trgovinom sjemena, a nije registrirana za tu djelatnost u skladu sa člankom 27. stavkom 1. ovoga Zakona,
16. ako se bavi trgovinom sjemena na veliko i na malo, a nema zaposlenika sa propisanom stručnom spremom (članak 27. stavak 2.),
17. ako prodaje sjeme na veliko i na malo u suprotnosti sa odredbom članka 27. stavka 3. ovoga Zakona,
18. ako uvozi i stavlja na tržište sjeme, a nije upisan i registriran u Upisnik dobavljača sjemena (članak 29. stavak 1.),
19. ako uvozi i stavlja na tržište sjeme u suprotnosti s odredbom članka 29. stavka 2. ovoga Zakona,
20. ako uvozi i stavlja na tržište sjeme iz trećih zemalja u suprotnosti s odredbom članka 29. stavka 3. ovoga Zakona,
21. ako ne vodi evidenciju o uvezenim količinama sjemena iz članak 29. stavka 7. ovoga Zakona,
22. ako bez dopuštenja uvozi sjeme koje nije konačno certificirano u suprotnosti s odredbom članka 29. stavka 8. ovoga Zakona,
23. ako sjeme prilikom uvoza ne prati dokumentacija izdana od nadležnog tijela i ako je sjeme stavljeno na tržište u suprotnosti s uvjetima iz članka 29. stavka 8. ovoga Zakona,
24. ako stavi na tržište sadni materijal u suprotnosti s člankom 32. ovoga Zakona (članak 32. stavak 1., 2. i 3.),
25. ako proizvodi sadni materijal, a nije upisan i registriran u Upisnik dobavljača sadnog materijala (članak 33. stavak 1.),
26. ako proizvodi sadni materijal za naručitelja iz trećih zemalja bez odobrenja Ministarstva (članak 34. stavak 2.),
27. ako stavi na tržište sadni materijal kojeg proizvodi za naručitelja iz trećih zemalja (članak 34. stavak 5.),
28. ako sadni materijal iz članka 34. stavka 1. ovoga Zakona ne označi i ne poštuje uvjete izolacije iz članka 34. stavka 7. ovoga Zakona,
29. ako tijekom proizvodnje, pakiranja, plombiranja, skladištenja, prijevoza i isporuke ne poštuje odredbe iz članka 35. stavka 1. i 2. ovoga Zakona,
30. ako stavi na tržište sadni materijal koji ne odgovara propisanim zahtjevima o kvaliteti (članak 37. stavak 1.),
31. ako bez odobrenja ministra stavi na tržište sadni materijal koji zadovoljava manje stroge uvjete kvalitete u odnosu na vegetativnu razvijenost, bez umanjenja uvjeta zdravstvenog stanja toga sadnog materijala (članak 37. stavak 2.),
32. ako dobavljač sadnog materijala ne prijavi Zavodu proizvodnju u skladu sa člankom 40. stavkom 1. ovoga Zakona,

33. ako dobavljač sadnog materijala uništi sadni materijal bez nadzora nadležnog inspektora (članak 41. stavak 3.),
34. ako dobavljač sadnog materijala ne dostavi Zavodu godišnje izvješće s podacima iz članka 42. stavka 4. ovoga Zakona,
35. ako stavi na tržište sadni materijal koji ne udovoljava uvjetima iz članka 43. stavka 1. i 2. ovoga Zakona o pakiranju, plombiranju i označavanju sadnog materijala,
36. ako prodaje sadni materijal na malo na mjestu proizvodnje koji nije označen u skladu sa člankom 43. stavkom 4. ovoga Zakona,
37. ako sadni materijal stavlja na tržište dobavljač sadnog materijala koji nije upisan u Upisnik dobavljača sadnog materijala, ako se radi o dobavljaču za kojeg je upis obavezan (članak 45.),
38. ako stavi na tržište sadni materijal koji ne posjeduje certifikat iz članka 42. stavka 1. ovoga Zakona (članak 45. podstavak 1.),
39. ako stavi na tržište sadni materijal koji ne udovoljava uvjetima kvalitete iz članka 36. stavka 2. ovoga Zakona (članak 45. podstavak 2.),
40. ako stavi na tržište sadni materijal koji ne udovoljava uvjetima iz članka 43. ovoga Zakona o pakiranju, plombiranju i označavanju sadnog materijala (članak 45. podstavak 3.),
41. ako stavi na tržište sadni materijal koji ne pripada sorti koja se nalazi na Sortnoj listi Republike Hrvatske ako se radi o vrstama bilja za koje je Sortna lista obavezna (članak 45. podstavak 4.),
42. ako se bavi trgovinom sadnog materijala, a nije registrirana za tu djelatnost u skladu sa člankom 46. stavkom 1. ovoga Zakona,
43. ako se bavi trgovinom sadnog materijala na veliko i na malo, a nema zaposlenika sa propisanom stručnom spremom (članak 46. stavak 2.),
44. ako prodaje sadni materijal na veliko i na malo u suprotnosti sa odredbom članka 46. stavka 3. ovoga Zakona,
45. ako uvozi i stavlja na tržište sadni materijal, a nije upisan i registriran u Upisnik dobavljača sadnog materijala (članak 47. stavak 1.),
46. ako uvozi i stavlja na tržište sadni materijal u suprotnosti s odredbom članka 47. stavka 2. ovoga Zakona,
47. ako uvozi i stavlja na tržište sadni materijal iz trećih zemalja u suprotnosti s odredbom članka 47. stavka 5. ovoga Zakona,
48. ako uvoznik sadnog materijala Zavodu ne dostavi podatke o uvezenom sadnom materijalu (članak 47. stavak 7.),
49. ako stavi na tržište sadni materijal za koji nije izdano rješenje o dozvoli uvoza (članak 49. stavak 2.).
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 10.000,00 do 15.000,00 kuna.
- (3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i fizička osoba (samostalni poduzetnik ili pojedinac) novčanom kaznom od 10.000,00 do 15.000,00 kuna.

Članak 102.

(1) Pravne i fizičke osobe koje su po Zakonu o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja (»Narodne novine«, br. 131/97. i 163/03.) upisane u:

1. Upisnik proizvođača poljoprivrednog sjemena, presadnica i micelija jestivih i ljekovitih gljiva (u daljnjem tekstu: Upisnik proizvođača sjemena) smatraju se upisanim:

– u Upisnik dobavljača sjemena i registriranima za proizvodnju i stavljanje na tržište sjemena prema ovom Zakonu i to za vrste i kategorije sjemena za koje su bila utvrđena prava proizvodnje sjemena u Upisniku proizvođača sjemena,

– u Upisnik dobavljača sadnog materijala i registriranima za proizvodnju i stavljanje na tržište presadnica i to za vrste bilja za koje su bila utvrđena prava proizvodnje u Upisniku proizvođača sjemena,

2. Upisnik proizvođača poljoprivrednog sadnog materijala smatraju se upisanim u Upisnik dobavljača sadnog materijala i registriranima za proizvodnju i stavljanje na tržište ili distribuciju sadnog materijala prema ovom Zakonu i to onih vrsta sadnog materijala za koje im je pravo bilo utvrđeno u Upisniku proizvođača poljoprivrednoga sadnog materijala,

3. Upisnik uvoznika sjemena, sadnog materijala presadnica i micelija jestivih i ljekovitih gljiva (u daljnjem tekstu: Upisnik uvoznika) smatraju se upisanim u:

– Upisnik dobavljača sjemena i registriranima za uvoz i stavljanje na tržište sjemena prema ovome Zakonu i to za vrste ili skupine bilja za koje su bili upisani u Upisnik uvoznika,

– Upisnik dobavljača sadnog materijala i registriranima za uvoz i stavljanje na tržište sadnog materijala prema ovome Zakonu i to vrste ili skupine bilja za koje su bili upisani u Upisnik uvoznika,

4. Upisnik doradivača poljoprivrednog sjemena smatraju se upisanim u Upisnik dobavljača sjemena i registriranima za doradu i stavljanje na tržište sjemena prema ovom Zakonu,

5. Upisnik laboratorija za kontrolu kakvoće poljoprivrednog sjemena smatraju se upisanim u Upisnik laboratorija i registrirani za analizu sjemena prema ovom Zakonu,

6. Upisnik uzorkivača sjemena smatraju se upisanim u Upisnik uzorkivača prema ovom Zakonu,

7. Upisnik održivača sorti poljoprivrednog sjemena i sadnog materijala smatraju se upisanim u Upisnik održivača sorti prema ovom Zakonu za sorte za koje su upisani u:

– Upisniku održivača sorti poljoprivrednog sjemena i sadnog materijala,

– Upisnik dobavljača sjemena i registriranima za proizvodnju i stavljanje na tržište sjemena prema ovom Zakonu i to za sjeme biljnih vrsta za koje su bili upisani kao održivači u Upisniku održivača sorti poljoprivrednog sjemena i sadnog materijala,

– u Upisnik dobavljača sadnog materijala i registriranima za proizvodnju i stavljanje na tržište presadnica i to za vrste bilja za koje su bili upisani u Upisnik održivača sorti poljoprivrednog sjemena i sadnog materijala.

(2) Pravne i fizičke osobe koje su prema stavku 1. ovoga članka upisane u upisnike iz članka 4. stavka 2. podstavka 9. i članka 7. stavka 1. ovoga Zakona ostaju upisane u trajanju od jedne godine od dana primjene ovoga Zakona.

(3) Istekom roka iz stavka 2. ovoga članka pravne i fizičke osobe, koje se nisu uskladile sa uvjetima za upis u Upisnike iz članka 4. stavka 2. podstavka 9. i članka 7. stavka 1. ovoga Zakona, brisat će se iz tih upisnika.

(4) Nadzornici koji provode nadzor nad sjemenom i sadnim materijalom prema Zakonu o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja (»Narodne novine«, br. 131/97. i 163/03.), imaju pravo obavljati tu djelatnost godinu dana od početka primjene ovoga Zakona.